

Ginkim kalbą, žemę, jos būdę!
Stokim į darbą kaip milžinai!
Laimina Dievas sąjamą grūdę,
Laimina valsių: gema šimtai.

Maironis

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office

Nors mūsų vyras, nedaugelis yra,
Tačiau tvirti mes, jei rūs vienybė,
Į darbą stokim vyras į vyrą,
Sujungtos rankos suteiks stiprybę.

Maironis

Nr. 9

LAPKRITIS — NOVEMBER

Vol. 65

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR KITUR

Šimučio gimimo 90 metų sukaktis

Leonardas Šimutis, buvęs ilgametis mūsų Susivienijimo pirmininkas, lapkričio 6 d. būtų sulaukęs 90 metų, jei šiandien būtų su mumis.

Gabusis velionis gimė 1892 m. lapkričio 6 d. Šilalės parapijoje, gražioje Žemaitijos dalyje. Iš ten jis išvyko mokytis į Kauną, kol apsisprendė iškelti į Jungtines Valstybes.

Šimutis atsidūręs Chicagoje, tuoj įsiriškio į lietuvių katalikų visuomeninės veiklos pirmąsias eiles. Jis ir studijavo, ir dirbo. Įsijungė į Lietuvos vyčių organizavimą, veikė L.K. Federacijoje, redagavo Vytį. Pakviestas redaguoti "Garsą", Šimutis paliko Chicago ir išsikėlė į Brooklyną. Ten jis būdamas dar labiau pasinėrė tautinės veiklos sūkuriuose. Daugiausia laiko, sveikatos ir energijos, drauge ir širdies atidavė pirmo pasaulinio karo ir pokario metais, siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atgavimo. Bene pats didysis Šimučio darbas tais laikais buvo jo talka Tautos Fondui, surinkusiam Lietuvos laisvės reikalui šimtus tūkstančių dolerių. Šimučiu teko lankytis daugelyje vietovių, kartais tą pačią dieną dviejose ar net trijose sakyti kalbas ir prašyti Tautos Fondui aukos. Tautos Fondas savo ruožtu finansavo daugybę projektų Lietuvos atsigavimo reikalui.

Lietuvoje L. Šimutis nebuvo užmirštas. Krikščionys demokratams prikabino Šimutį būti kandidatu į Seimą 1926 metų rinkimuose. Šimutis sutiko. 1926 m. gegužės mėnesį išrinkus jį seimo nariu, Šimučiu su šeima teko iš New Yorko išsikelti Lietuvon. Nelengva buvo naujai kurtis su jauna šeima. Tačiau viską nugalėjo ryžtas grįžti į savo gimtąjį kraštą, kuriam atsiūti jis tiek daug buvo pasidarbavęs. Jo žygiui visiškai pritarė jo žmona Angelė (Evaldaitė), pirmosios Seselių Kazimieriečių vestos Šv. Kazimiero akademijos laidos auklėtinė. "Neprotavau" ir jų sūnus Leonardas, dabartinis mūsų Susivienijimo Fondo pirmininkas, tada tik kelerius metų berniukas. Tačiau Lietuvoje neišbuvo nė vienerių metų. Įvykus 1926 m. gruodžio mėn. perversmui, pasikeitęs Lietuvoje politinei padėčiai,

Leonardas Šimutis priėmė "Draugo" leidėjų (tėvų marijonų) kvietimą grįžti į Ameriką ir atsistoti į "Draugo" vyriausio redaktoriaus kėdę.

Prasidėjo naujas Leonardo gyvenimo laikotarpis. Nesitenkino tik "Draugo" redagavimu. Ejo visur, kur buvo kviečiamas. Vadovavo įvairiems labdaros vėjams. Stojė į L.K. Susivienijimo aktyvų darbą. Išrinktas pirmininku, vadovavo Susivienijimui daugiau kaip 35 metus, kiekviename seime perenkamas beveik be opozicijos arba žymia balsų persvara.

Lietuvai 1940 m. birželio 15 d. patekus į Sovietų Sąjungos okupaciją, Šimutis vėl rikiuojasi į pirmųjų Lietuvos laisvės bylos gynėjų eiles. Jo iniciatyva įsteigiama Amerikos Lietuvių Taryba, suorganizuojama delegacija į Washingtoną, pas prezidentą Frankliną D. Rooseveltą (1940 m. spalio 15 d.), ruošiamasi pirmajai pokario metų Amerikos lietuvių politinei konferencijai (1943 m. rugsėjo m. Pittsburghe) — tai svarbieji bendro, sutartinio visų patriotinių organizacijų darbo žygiai, kurie padėjo pagrindą visai tolimesnei jungtinei veiklai, ir šiandien tebetęsimai "vardan tos Lietuvos".

Amerikos Lietuvių Tarybai Šimutis pirmininkavo 25 metus, nuo 1940 iki 1965 metų pabaigos. Taryba, išreiškdamą jam pagarbą ir dėkingumą, 1965 m. suvažiavime išrinko jį garbės pirmininku. Apie ALTos veiklą L. Šimutis yra parašęs dokumentuotą veikalą "Amerikos Lietuvių Taryba". Toje knygoje atsispindi ir Šimučio darbai Amerikos lietuvių veikloje dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

Šimutis vadovavo ilgiau kaip trečdaliui mūsų Susivienijimo gyvavimo metų. Matė jis šviesesnes ir tamsesnes organizacijos dienas. Keitėsi gyvenimo aplinkybės. Praplitus gyvybės ir sveikatos draudimui visose šalies srityse, Susivienijimas nustojo patrauklumo jaunuomenei. 1944 m. seime nutarta "konversija" sustiprino Susivienijimo finansinį saugumą, tačiau ir sukėlė kai kuriose kuopose nepasitenkinimo apraiškų. Pamažu viskas išsilygino, bet Šimučiu, prel. J. Boll-Baltusevičiu, V. Kvetkui ir kitiems tuometinės vadovybės nariams teko nepa-

gailėti nei kantrybės, nei išminties.

Konversija pravesta sėkmingai. Susivienijimas užtikrino finansinį saugumą ir savo narių įmokėjimams, ir savo atsakomumui. Šimutis iš Susivienijimo vadovybės pasitraukė 1973 m. seime. Tada jis buvo išrinktas garbės nariu. Nors jau ėjo 81-uoju metų, bet tvirtai laikėsi, energingai kalbėjo, ėjo gyvu žingsniu. Netrukus jį užklupo sunki liga. Mirė 1977 m. balandžio mėn. 17 d.

Per keliasdešimt metų L. Šimutis vedė dienoraštį, stropiai kasdien, prieš eidamas nakties poilsio, pasisakydamas apie tos dienos svarbesnius įvykius, daugiausia lietuviškame gyvenime. Neišmesdavo ir gausių laiškų. Susidarė gan stambus archyvas, kurį jis paliko savo vyriausio sūnaus, dr. Leonardo, priežiūrai. Tai didelis istorinės reikšmės archyvinis turtas, vertas tinkamo sutvarkymo ir saugaus išlaikymo. Vertėtų L.K. Susivienijimo vadovybei pasiūlyti savo talką Šimučio archyvo tvarkytojui, bent palengvinant techninių išlaidų našą. Gal būtų galima paruošti apžvalginę studiją L.K. Susivienijimo laikotarpio, kuriame nepamirštas Leonardas Šimutis vadovavo mūsų Susivienijimui. Dabartinė L. Šimučio gimimo 90 metų sukaktis

yra gera proga apie tai pamąstyti ir — imtis veiksmo.

Artėjant prie šimtmečio...

Lapkričio mėnesį mūsų Susivienijimas įžengia į savo gyvavimo 97-tuosius metus. Artėjame prie šimtmečio amžiaus. Turime narių, peržengusių devyniasdešimtųjų metų metus. Visiems jiems linkėtina sulaukti mūsų Susivienijimo šimtosios sukakties!

Kuopų ir apskričių susirinkimuose, kur jie dar šaukiami, vertėtų pasvarstyti, kaip paruošti artėjančio šimtmečio minėjimui. Geriausias sukakties įvertinimas, žinoma, būtų naujų narių įrašymas. Nežinau, ką ir kaip siūlyti, nes ir pats per pastaruosius ketverius metus esu prikalbinęs tik du naujus narius. Tiesa, abu tie nariai jauni, abu profesionalai. Daugiau "pripašyti" nepasisekė. Gal ką nors naujo pasiūlys Direktorių tarybos pakviestoji naujų narių vėjau komisija. Atsiliepkime į jos pastangas. Pagaliau, ir savo iniciatyva yra labai vertinga, net paveikesnė, negu "iš viršaus" besiperšanti. Jei per likusius trejus metus susilaukume 500 naujų narių, šimtosios metinės tikrai būtų šviesios, kupinos daug žadančių vilčių pratęsti Susivienijimo gyvavimą.

j.b.l.

Leonardas Šimutis. Nuotr. V. Maželio

ATSISVEIKINANT PREL. J. A. KARALIŲ

Spalio 8 vakare seselių Kazimieriečių laikomoje prieglaudoje Holland, Pa., mirė prelatas Juozapas Antanas Karalius, ilgametis lietuvių Šv. Jurgio parapijos Shenandoah, Pa., klebonas, uolus lietuviškosios kultūros puoselėtojas, savo aukomis parėmęs daugelio lietuviškų knygų išleidimą.

Prel. J. A. Karalius buvo gimęs 1889 vasario 4 Jeseniaukos kaime, Lazdijų valsčiuje, Seinų apskrityje. Į Ameriką atvyko 1901. Čia dirbo įvairius darbus, kol galėjo pradėti mokytis. Baigęs aukštesniąją mokyklą, įstojo į Šv. Karolio Baromeo kunigų seminariją Overbrooke, Pa., kurią baigęs 1919 gruodžio 20 gavo kunigo šventimus. Studijas dar gilino katalikų universitete.

Kunigišką darbą pradėjo 1920 Šv. Kazimiero parapijoje Philadelphiaje, 1921 pabaigoje paskirtas klebonu į Coaldale, Pa., į Šv. Jono parapiją. Ten išbuvo vienerius metus.

Paskui buvo paskirtas Šv. Jurgio parapijos administratoriumi Shenandoah, o 1923 rudenį jį paskyrė į Šv. Pranciškaus parapiją Minersville, Pa. Čia jis pastatė mokyklą ir vienuolyną.

Nuo 1930 spalio 30 buvo paskirtas klebonu į Šv. Jurgio parapiją Shenandoah. Čia jis išbuvo iki savo senatvės. Čia jis 1934 įsteigė mokyklą. Jo pastangomis Pensilvanijos legislatura 1935 pakeitė Katalikų Bažnyčiai nepalankų 1855 metų įstatymą, kuris leido patikėtiniams valdyti bažnyčios turtą.

Velionis nuo pat jaunystės dalyvavo visuomeninėje veikloje. Jis buvo vienas iš Moksleivių susivienijimo organizatorių 1910. Buvo Tautos Fondo ir Lietuvos laisvės paskolos vėjų veikėjas, LRKS dvasios vadas ir vykdomosios tarybos narys. ALRK Federacijos tarybos narys, vienas iš Balfio organizatorių, Kunigų Vienybės pirmininkas (nuo 1945 garbės pirmininkas), Liet. kultūros instituto pirmininkas, Motinėlių draugijos pirmininkas ir kitų organizacijų veikėjas. Gintant Lietuvos reikalus, jis yra suredagavęs daugelį rezo-

liucijų, kurių nemaža atspausdinta JAV kongreso darbuose.

Spaudoje bendradarbiavo nuo 1914. Rašė religiniais, pedagoginiais ir socialiniais klausimais Moksleivyje, Garse, Darbininke, Drauge, Saulėje ir k. Lietuvos klausimais daug rašė amerikiečių spaudoje ir lietuvių anglų kalba leidžiamose spaudoje. Premijomis skatino religinio turinio knygų vertimą į lietuvių kalbą.

Be daugelio vertimų, 1952 išleido vysk. F. J. Sheen Sūnų palaidiną, pats parašė Jaunuomenės auklėjimą 1954.

Savo lėšomis yra parėmęs daugelio knygų išleidimą: dr. A. Kučo parašytą Shenandoah lietuvių parapijos istoriją, Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimo darbų išleidimą, prisidėjo prie arkivyskupo Matulaičio knygos išleidimo. Savo lėšomis išleido pirmą laidą "Introduction to Modern Lithuanian" — lietuviškai nekalbantiems vadovėli, kuris susilaukė net keleto laidų. Jo garbei dr. Antanas Kučas, istorikas, dedikavo veikalą "Lithuanians in America".

Kas tik kreipėsi į jį, kad nori išleisti lietuvišką patriotinę knygą, tą tuoj parėmė auka. New Yorko sauliai leido E. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje". Jos išleidimą parėmė 100 dol. auka.

Tai buvo vienas iš šviesiausių lietuvių kunigų Amerikoje, savo plačia veikla apėmęs visas savo meto visuomenės ir kultūros sritis.

1966 jis buvo pakeltas į prelatatus. Sulaukęs senatvės, pasitraukė į prieglaudą, kur vietą jau buvo užsisakęs nuo seniau, ir ten išgyveno kelerius metus.

Su prel. J. A. Karalius mirimi lietuvių visuomenė Amerikoje neteko seniausio kunigo ir didelio veikėjo, didelio lietuviškos kultūros ir lietuviškos knygos rėmėjo.

Palaidotas spalio 14 Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, kuriai tarnavo apie 40 metų. Laidotuose dalyvavo daug kunigų, vietos vyskupas. Dalyvavo ir lietuvių pranciškonų provincijolas Tėvas Paulius Baltakis, OFM.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Lietuvos pasiuntinybės rūmų Washingtono, D.C., remonto reikalai

1982 rugsėjo 26 įvykusiame Lietuvos pasiuntinybėje rūmų restauravimo komiteto posėdyje dalyvavo pirm. prof. dr. Jonas Genys, Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis, Ona Bačkienė, pasiuntinybės teis. pat. dr. D. Krivickas, dr. Elena Armanienė (teis. patarėja), inž. Grožvydas Lazauskas (ALT atst.), Milda Vaivadienė (vietoj ALT atst. dr. Jono Valaičio), Margarita Samatienė (vietoj ALT atst. dr. K. Jurgėlos), Skirma Kondratienė (LB) ir Linas Kojelis (LB).

Perskaitytas Lino Kojelio pereinamo posėdžio (liepos 24) protokolai buvo priimti.

Lietuvos atstovas ir Ona Bačkienė savo pranešimuose pateikė davinį apie finansinę padėtį remonto reikalui ir apie jau atliktus ir tebevykdomus remonto darbus. Iki pereinamo posėdžio (liepos 24) apyskaitoje buvo užregistruota 75,168 dol. aukų. Per du mėnesius, nuo pereinamo posėdžio iki rugsėjo 26 gauta aukų 6,056 dol., įskaitant prieš pat posėdį ir posėdžio metu gautas aukas. Tokiu būdu tada buvo gauta iš viso 81,224 dol. aukų. Sąskaitoje iš nuosimėčių susidarė 1,932 dol.

Jau įvykdyti darbai išlaidos pasiekė 32,900 dol. Pagrindiniai darbai iš lauko jau padaryti (stogas, sienos, apie 100 langų, termitų išnaikinimas ir kt.). Kai kas atlikta, ar tik pradėta, ir viduje. Suprantama, kad remonto metu Lietuvos pasiuntinybei susidaro daug nepatogumų ir veiklos susitrukdyimų. Šiuo metu pasiuntinybėje dėl remonto negalima priimti nei ekskursijų, nei daryti diplomatinį priėmimų.

Apytikriai apskaičiavimu, dar pagrindinio remonto darbam reiks išleisti apie 62,000 dol., elektros tinklo pertvarkymui, rūšio sienų ir lubų pataisymui, rūmų vidaus sienų išstikimui bei dažymui, užuolaidom, vonių kambarių sutvarkymui, rūmų fasadinės sienos atnaujinimui ir kt.

Posėdžio dieną sąskaitoje kreditų turėta 50,244 dol. Tokiu būdu šiem pagrindinio remonto darbam dar trūksta apie 12,000 dol. Tikimasi, kad jautri šiuo klausimu Amerikos lietuvių visuomenė (organizacijos ir pavieniai tautiečiai) savo aukomis šią reikalingą sumą netrukus suteiks.

Be to, dr. St. Bačkis remonto reikalui pateikė raštu piniginę apyskaitą iki 1982 rugsėjo 25.

Dauguma posėdžio dalyvių pasisakė už šio komiteto tęstinumą, įvykdžius šiuos pačius pagrindinius remonto darbus, nes laikui bėgant (jau nekalbant nei apie rūmų tolimesnį meninį dekoravimą ar pan.) atsiras vis papildomų pagrindinių remonto darbų ir, keičiantis aplinkybėms, iškilis naujų reikalų bei tikslų.

Nutarta šį nuo Amerikos lietuvių visuomenės priklausantį klausimą — dėl komiteto tęstinumo pirmiausia pateikti ALT ir LB centro valdybom, kad pasisakytų.

Kitas posėdis numatytas gruodžio 4.

-o-

Kaip tik tuo pat laiku Washingtono lankėsi Detroito lietuvių komiteto Liet. pasiuntinybės pastatui atnaujinti pirm. inž. Jurgis Mikaila. Jis taip pat lankėsi pasiuntinybėje, susipažino su vykdomais darbais, susitiko su dr. St. Bačkiumi, dr. D. Krivicku ir inž. G. Lazausku.

Pažymėtina, kad Detroito lietuvių komitetas Liet. pasiuntinybės pastatui atnaujinti įkurtas Detroito Liet. organizacijų centro valdybos iniciatyva 1981 gruodžio 9, dalyvaujant 17 įvairių organizacijų atstovams. Veliau prie to prisidėjo ir kitų organizacijų atstovai. Komiteto pirmininku yra Jurgis Mikaila, vicepirmu Vincas Tamošinas, sek. Antanas Norus, išd. Vladas Stankas, nariai — Albertas Misiūnas ir Kazys Gogelis.

Reikia pasidžiaugti, kad ir kitose vietose yra įsisteigę šiam tikslui vėjau komitetai, kad ne tik organizacijos, bet ir pavieniai

(nukelta 2 psl.)

Prof. Juozas Karalius

GARSAS

Publication No. (USPS 214-329)
Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 627-1381
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:
P. O. Box 32 (71-73 B. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703
Subscription \$6.00 per year Advertising Rates on Application
Rašius (straipsniai ir korespondencijos) redakcija teina savo nuolatas.
Nepaspaudintus rašius grąžina tik patoms autoriams prašant.
\$6.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

Vinco Krėvės šimtmetis

Spalio 19 sueina 100 metų kaip gimė Vincas Mickevičius, vienas žymiausių lietuvių rašytojų-klasikų. Gimė jis 1882 spalio 19 (senuoju stiliumi: spalio 7) Subartonių kaime, Merkinės valsčiuje, Alytaus apskrityje. Tai tikras džiukas, savo dideliu talentu išgarsinęs Dainavą — Dzūkiją ir sukūręs eilę pirmiausių kūrinių, savyje apjungęs ir realizmą, ir romantizmą, ir dabartį — lietuvišką kaimą, ir senąją Lietuvą, kur gyvena didvyriai milžinai. Ir dar daugiau — savo talentu prakleidęs oriento uždangą ir lietuviškai sukūręs gražius orientališkus kūrinius. Savo mokslu gilinęs lietuvių tautos kilmės studijas, puoselėjęs tautosakos mokslus, savo mokslinę veiklą — veikęs ir profesoriavęs Lietuvos ir Vytauto Didžiojo universitetuose, vėliau — Vilniaus universitete. Neatitolejęs ir nuo kasdienio lietuviško gyvenimo, dalyvavęs ir visuomeninėse organizacijose, net ir politikoje. Buvęs net ministru tada, kai Lietuva buvo Sovietų pamaugta. Ir iš tų pareigų garbingai pasitraukęs. Pasmerkęs sovietinį smurtą ir pats pasitraukęs į Vakarų. Atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, profesoriavęs Philadelphiaus universitete ir Philadelphiaus m. 1954 liepos 7.

Jis pagavo jos legendas ir jas sudėjo į knygą — "Dainavos šales senų žmonių padavimai". Knyga išleista 1912. Tai viena iš gražiausių jo kūrybos knygų, tokia lietuviška, tokia sava. Jos stilius išaugo iš lietuvių liaudies dainų. Tokiame dainuotame, banguojančiame stiliuje jis parodė Dzūkijos didvyrius, kurie narsiai gina Merkinės pilį, parodė tokią gražią, riterišką Dainavą. Jau tos vienos knygos būtų užtekę, kad Krėvė mūsų literatūroje būtų pasistatęs amžiną paminklą. Po to ėjo jo realistiniai raštai, jo romantinės dramos, kur pilna individualizmo, jo dramos iš Lietuvos istorijos, pasakojimai apie skerdžių Lapiną, Raganų, Rytų pasakos, didžiulis veikalas — Dangaus ir žemės sūnūs. Čigonė jam jaunam išbūrė, kad mirs tada, kai parašys savo stambiausią ir svarbiausią veikalą. Tas veikalas ir buvo Dangaus ir žemės sūnūs. Jį rašė visą gyvenimą ir baigė tik prieš mirtį.

Iš Krėvės literatūrinę tradiciją jau vystėsi ir nauja kūryba,

Rašytojas Vincas Krėvė savo bute pas Mošinskus 1954 birželio 2. Nuotr. Balio Raugo

skirta Lietuvos praeičiai, nauja romantinė kūryba, kupina individualizmo, nauja realistinė kūryba. Iki Krėvės literatūrinis augimas ėjo pamažu, o Krėvė jį sudinamino ir įtvirtino. Jau lietuvių rašytojas reiškiąsi giliai, plačiai ir įvairiais žanrais. Prisimindami jo 100 metų gimimo sukaktį, kviečiame jį paminti savo draugijų susirinkimuose, rateliuose savo kolonijose, kviečiame arčiau susipažinti su jo kūryba.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

(atkelta iš 1 psl.)

tautiečiai gausiai siūncia aukas tiesiog Lietuvos pasiuntinybei ir Washingtoną, kad daugelis organizacijų yra surengę ir dabar dar rengia parengimus šiam tikslui, ar skiria atitinkamą dalį iš savo parengimų.

ALTO raštas Italijos, Britanijos, Vokietijos Prancūzijos ambasadoriam

Ryšium su žiniomis, kad Sovietų Sąjunga, tiesiant Sibiro dujotiekį, naudoja politinius kalinius, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys Šidlauskas parašė raštus D. Britanijos, Vokietijos, Italijos ir Prancūzijos ambasadoriam, reikšdamas pasipiktinimą tuo ir keldamas mintį, kad Vakarų Europos vyriausybės pareikalautų pilnai šį reikalą iširti. Rašte pažymima, kad Sovietų okupuotų kraštų politinių kalinių, o taip pat ir pačių Sovietų darbo vergų panaudojimas tokiems prievartos darbams yra priešingas Helsinkio susitarimams. Ambasadoriai yra prašomi šį reikalą priminti savo vyriausybėms.

Į ambasadorius kreipimosi akcijos ėmėsi Jungtinis Pabaltiečių komitetas ir jo paskatinti panašų raštą, kaip ALTAS, ambasadoriam pasuntė taip pat ir latvių bei estų centrai.

Anketa pabaltiečių vadovams
Jungtinį Pabaltiečių komitetą sudarančių organizacijų vadovai Riekstins, Simonson ir Šidlauskas savo pasitarime nusprendė pasiųsti anketos klausimus centrinių pabaltiečių organizacijų vadovaujantiems asmenims, siekiant patirti jų nusistatymus pagrindiniais politiniais klausimais.

Beistrūpinant Skuodžio laisvę
Irena Skuodienė parašė laišką JAV prezidentui Reaganui, prašydama, kad padėtų atvykti į Ameriką jos kalinamam vyrui Vytautui Skuodžiui, jai pačiai ir jų dukterims Giedrei, Daivai ir Sofijai. Šia proga Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys

Šidlauskas kreipėsi į Senato užsienio komiteto pirm. senatorių Charles Percy, prašydamas šį reikalą paremti JAV vyriausybėje, ir laišku kreiptis į Brežnevą dėl JAV piliečio Vytauto Skuodžio išlaisvinimo.

Arklyskupo laiškas dr. K. Šidlauskui

Naujasis Chicago arklyskupas J. L. Bernardin atsiuntė laišką Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazui Šidlauskui, dėkdamas už jam atsiųstus sveikinimus. Džiaugiasi, kad Chicagoje jis buvo šiltai sutiktas.

Madrido konferencijai artėjant

Lapkričio 9 prasidės nauja Madrido konferencijos sesija, kurioje dalyvaus 35 kraštų atstovai. Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washingtono, patyręs, kad kai kurie JAV sąjungininkai yra linkę dabar konferencijoje sudaryti baigiamąjį dokumentą, nepaisant krizės Lenkijoje ir nežiūrint Sovietų spaudos kituose kraštuose, kreipėsi į Vakarų Vokietijos ambasadorių Madrido konferencijai Jeorg Kastl ir į kai kurių kitų kraštų atstovus, primindamas, kad nereikėtų skubėti su naujais susitarimais su Sovietų Sąjunga, kai ji nesilaiko senųjų susitarimų, kai ji trukdo radijo transliacijai, areštuoja Lietuvoje veikiančios Helsinkio grupės narius, neduoda laisvai siųsti laikraščių ir laiškus iš vakarų, laužo tautinių grupių teises savo kontroliuojamuose plotuose.

Domiai įvykiams Lietuvoje

Lietuva susilaukia plataus dėmesio įvairioje pasaulio spaudoje. Washingtono leidžiamas "Human Rights Internet Reporter" savo paskutiniame numeryje (Vol. 7, No. 5) plačiai paminėjo Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos dešimtmetį. Skelbia apie ALTO paruoštą Sibiro lietuvių skaidres, primena kludymą Marijai Jurgutienei atvykti į JAV pas savo vyrą ir duoda kitų žinių apie Lietuvą ir lietuvius. Miunchene leidžiamas žurnalas

"ABN Correspondence", tarpininkaujant ALTUI, gavęs tekstą Lietuvos pogrindžio paskelbto atsišaukimo į ukrainiečius, išspausdino jį ištais. Šis atsišaukimas buvo paskelbtas "Aušros" 20 numery. JAV v-bės departamento leidžiamas "Implementation of Helsinki Final Act" (Twelfth Semiannual Report; Special Report No. 10) skelbia apie naują spaudą, nukreiptą prieš Lietuvos katalikus, apie įjartinus kunigų žudymus, apie reguliariai pasirodantią Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką. Washingtono veikiančios JAV Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijos biuletenis "CSCE Digest" savo rugs. 8 d. numery primena, kad sen. Proxmire (Wisc.) senato posėdy kalbėjo apie Liet. Kat. Bažn. Kroniką, o atstovų rūmuose kongresmanas Edv. Derwinski citavo Simo Kudirkos keliamą balsą dėl Lietuvos laisvės. Tos pačios Helsinkio komisijos Washingtono leidžiamas biuletenis "CSCE News Release" savo rugs. 8 d. numery primena apie sistematiškai vykdomą Sovietų Sąjungos spaudą Helsinkio grupės Lietuvoje ir kituose Maskvos dominuojamuose kraštuose. Primena, kad nuo 1982 sausio 1 Sovietų policija areštavo nemažiau kaip 127 kovotojus dėl žmogaus teisių.

Tūkstantinė laisvės fondai

Vienas Detroito lietuvių rūpinto 25 vėl atsiuntė 1000 dol. Amerikos Lietuvių Tarybos laisvės fondui, kurio palūkanos būtų naudojamos Amerikos Lietuvių Tarybos vedamiems Lietuvos laisvinimo darbams, saugant pagrindinį kapitalą Lietuvos atkūrimui.

Nauja ryšių direktorė Pabaltiečių komitete

Jungtinio Pabaltiečių Amerikiečių komiteto Washingtono nauja ryšių direktorė (Director of Public Relations) yra Anita Bedelis. Ji yra veikli visuomenininkė, latvių kilmės, Milwaukee gyventojas. 1981 baigė Šv. Olaf'o kolegiją, gaudama bakauro laipsnį iš istorijos ir politinių mokslų. Ji Washingtono dirbo sen. W. Proxmire ir kongresmano B. Bedell įstaigose, be to — JAV ambasadoje Arabų Emirate.

Pasiruošimai ALTO suvažiavimui

Amerikos Lietuvių Tarybos centrinė įstaiga išsiuntinėjo apie 200 kvietimų valdybos nariams, skyriams, vadovaujantiems visuomenininkams, kviečiant dalyvauti ALTO suvažiavime spalio 30. Tautiniuose namuose, Chicagoje. Bus stengiamasi suvažiavimą praveisti per vieną dieną. Vakare įvyks banketas. Jeigu nepavyktų per vieną dieną suvažiavimą baigti, rezervuota ir antroji diena. Suvažiavime bus

PABALTIO KLAUSIMAS EUROPOS PARLAMENTE

Trijų Pabaltijo kraštų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — klausimas yra iškeltas Europos Parlamente. Šeši britų konservatorių deputatai įteikė Parlamentui raštą-pasiūlymą, kuriame iškeliama neteisėta trijų Pabaltijo kraštų padėtis, skatinant paremti laisvo apsisprendimo teisę Pabaltijo tautom.

Pasitūlymas remiasi 1979 metais 45-kių pabaltiečių Maskvoje paskelbtu pareiškimu, kuriame nurodoma, kad Pabaltijo valstybės buvo prievarta įjungtos į Sovietų Sąjungą nacių ir sovietų slapto susitarimo pagrindu. Reikalaujama, kad šis smurtas būtų atitaisytas, užtikrinant Pabaltijo tautom teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomybę.

Britų parlamentariai iš savo pusės priduria, kad laisvo apsisprendimo teisę garantuoja Helsinkio susitarimai, ir kviečia Europos Ekonominės Bendruomenės užsienio reikalų ministrus paremti laisvo apsisprendimo teisės pripažinimą Pabaltijo tautom ir paraginti Madrido konferenciją apsvarstyti Pabaltijo kraštų likimą, atsižvelgiant į Pabaltijo tautų siekimus.

Europos Parlamentas britų deputatų pasiūlymą perdavė politinei komisijai, kuri nutarė tuo klausimu paruošti pranešimą, pranešėju paskirdama deputatą Otto von Habsburgą. Šis politinei komisijai parengė išsamią dokumentaciją. Savo pranešimo pabaigoj jis pažymi, kad trys Pabaltijo valstybės priklauso Europai ir Vakarų kultūrai, kad tarp dviejų pasaulinių karų jos buvo nepriklausomos ir demokratinės valstybės, todėl Europa privalo susirūpinti dabartine jų neteisėta padėtimi. Kviečia Europos užsienio reikalų ministrus apsvarstyti Pabaltijo kraštų klausimą ir britų siūlomą rezoliucijos projektą perduoti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai.

Ta proga pabaltiečių atstovai yra užmezgę kontaktus su įvairiais deputatais. Lietuvos diplo-

matinės tarybos narys ministras dr. Albertas Gerutis rezoliucijos klausimą aptarė su politinės komisijos pranešėju Otto von Habsburgu, taip pat susitiko su įvairiais kitais deputatais.

Rugsėjo 24 Parlamento politinė komisija, apsvačiusi deputato Otto von Habsburgo pateiktą pranešimą, balsų dauguma priėmė pranešėjų konservatorių pasiūlytą rezoliucijos projektą, kuriuo raginama Pabaltijo kraštų klausimą perduoti svarstyti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai.

Europos Parlamento politinės komisijos priimtoji rezoliucija, nurodoma, kad trys Pabaltijo kraštai yra tapę kolonijinės politikos aukomis, iškeliama Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje planingai vykdoma tautų dūdytė, pabrėžiama, kad tuose kraštuose yra grubiai varžoma religinė laisvė, slopinama kultūra, naikinami gamtos turiniai, paneigiamas pagrindinės žmogaus ir tautų laisvo apsisprendimo teisės. Pažymima, jog visa tai griežtai prieštarauja Helsinkio susitarimams ir Jungtinių Tautų Chartai. Todėl Europa privalo susirūpinti dabartine neteisėta Pabaltijo kraštų padėtimi.

Vykstant balsavimam rezoliucijos klausimu, socialistai ir komunistai komisijos nariai protesto ženklais išėjo iš posėdžių salės.

— Romos lietuvių jaunimo grupės iniciatyva rugsėjo 8 Švč. Mergelės Marijos gimimo ir Lietuvių Tautos šventės proga lietuvių kopyčioj Šv. Petro bazilikoje buvo surengtos pamaldos už Lietuvą. Tuo būdu ir Romos lietuvių išreiškė sąjūdvasinį ryšį su lietuviams maldininkais, iš visos Lietuvos keliaujančiais į Šiluvos atlaikus. Mišias už Lietuvą ir jos laisvę aukėjo Romoj gyvenę lietuvių kunigai.

sudaryta nauja ALTO valdyba kitų metų kadencijai.

Lozoraitis, Krivickas, Bindokienė svarstybose

Su ypatingu pasisekimu praėjo svarstybos apie išeivijos lietuviškumą ir apie Lietuvos laisvės reikalus tarptautinės politikos sūkuriuose. Pranešimus padarė rašytoja, pedagogė D. Bindokienė, Lietuvos atstovas prie Vatikano St. Lozoraitis ir dr. D. Krivickas, atvykęs iš Washingtono. Svarstybos įvyko spalio 3 Chicagoje, Tautiniuose namuose, kurie buvo pripildyti gausių dalyvių. Svarstybas ruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama dr. L. Kriaučeliūno.

D. Bindokienė atkreipė dėmesį į mažėjantį skaičių mūsų veikėjų, organizacijų narių, lituanistinių mokyklų auklėtinių, spaudos bendradarbių bei skaitytojų. Skatino gausiau įtraukti jaunimą ir vidurinę kartą, spaudoje rašant tai, kas jaunimą domina ir įjungiant juos pačius į bendradarbiavimą. Ragino atkreipti dėmesį į lituanistines mokyklas.

St. Lozoraitis pasidžiaugė, kad Europos parlamente grupė britų ir du danai iškėlė Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės reikalą, stūlydami šį klausimą kelti Jungtinėse Tautose, dekolonizacijos institucijoje. St. Lozoraitis tikisi, kad naujasis Vokietijos kancleris Kohl bus palankesnis Amerikai ir Lietuvai. Pažymėjo, kad mirus lenkui Sėnų vyskupui yra daugiau vilties, kad Punksko lietuvių reikalavimam bus atkreiptas didesnis dėmesys. St. Lozoraitis priminė, kad lietuviams Vatikane jau yra pakviesti į aukštus postus ir lietuvių reikalais Jonas Paulius II nuosirdžiai domisi.

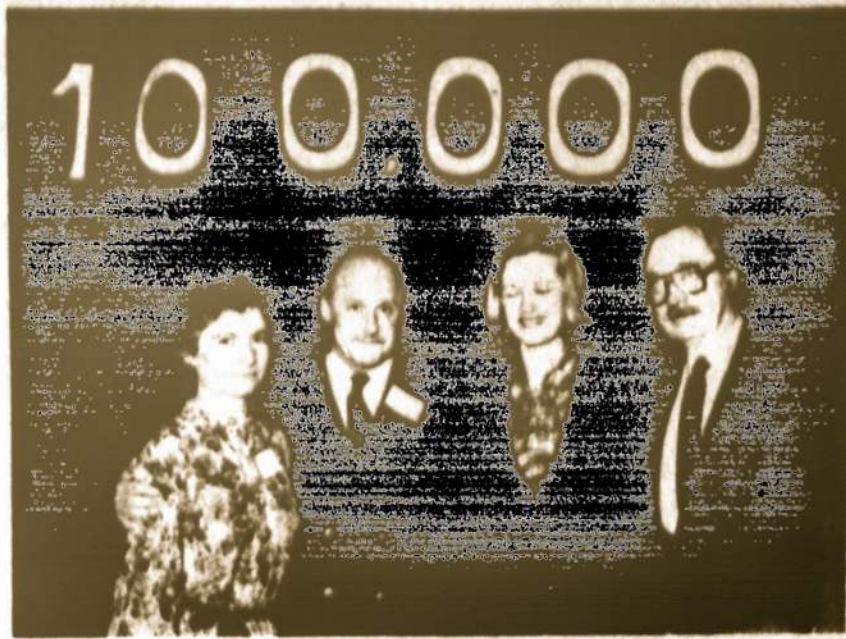
Dr. D. Krivickas pasidžiaugė,

kad vyksta sklandus bendradarbiavimas tarp Lietuvos diplomatų ir VLIKO, taip pat ir ALTO. Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Taryba sėkmingai drauge veikia telkiant lėšas Lietuvos pasiuntinybės rūmų atnaujinimo reikalui. Skatino, kad VLIKAS, ALTAS, Lietuvių Bendruomenė jungtinėmis jėgomis Lietuvos laisvinimo darbus varytų pirmyn. Pažymėjęs, kad dabar mūsų diplomatų išlaikymas daugiausia ateina iš sujungtų bendrą fondu Latvijos ir Estijos lėšų, priminė reikalą, kad mūsų visuomenė savo aukomis daugiau finansuotų kai kuriuos naujus mūsų darbus tarptautinės politikos srityje, pvz. turint savo ryšinininką prie Europos parlamento.

Svarstybom sėkmingai vadovavo inž. J. Jurkūnas. Prelegentai atsakinėjo į gausius klausimus. Buvo pareikšta padėka svarstybas suorganizuojamam Alto vicepirm. dr. L. Kriaučeliūnui, kuris iš savo pusės padėjo kalbėtojams ir taip gausiai susirinkusiems dalyviams.

Stiprinant radijo veiksį

Jungtinio Pabaltiečių Komiteto Washingtono atstovai: pirm. G. Meierovics, nauja ryšių direktorė A. Bedelis ir ankstyvesnis ryšių direktorius J. Elias turėjo pasitarimą su JAV Tarptautinės radijo tarnybos vicepirminku Ben Wattenbergu. Buvo keliamas reikalas skirti daugiau lėšų Laisvosios Europos — Laisvės radijo veiklai. Buvo priminta, kad tame radijuje Pabaltijo valstybių įtabas per mažas, nepakankamas sekti ir atremti Maskvos propagandą. Be to — radijo bangų siuntimas nėra nukreiptas tiesiai į Lietuvą, Latviją ir Estiją ir dėl to jų girdimumas yra sunkesnis.

Pirmosios šimtą metų, sutelktos Lituanistikos Katedra, proga susitikę iš kairės: dr. prof. Marija Stankus-Saulaitė, dr. Nicholas Moravecich, Illinois universiteto pareigūnas, Irena Baleišienė, Lėšų telkimo komiteto narė ir Stanley Balzekas Jr., Lėšų telkimo komiteto narys. Nuotr. J. Tamulaitis

Australų spauda apie palikimų medžioklę

Sovietinės advokatės Genovaitės Valinskienės pastangos pasipindgauti Australijos lietuvių tarpe susilaukė triukšmingo atgarsio australų spaudoje. *The Melbourne Herald* (1982.IV.15) rašo, kad jai pavykė "išspausti" 250,000 australiškų dolerių iš "įbaugintų imigrantų", bet ji, praėjusiam metam baigiantis, te-sugebėjo išsivežti \$60,000. Dienraštis cituoja Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmi-ninką Albiną Pocių, pasak kurio, dviejų sovietinio konsulato at-stovų lydima Valinskienė aplan-kiusi eilę šeimų ir reikalavusi, kad giminėm Lietuvoje būtų pa-siūsta Australijoje mirusių lietu-vių palikimų dalis. Abejojantiem buvę pasakyta, kad gali nukentėti jų giminės. Pocius paminė-jo, kad panaši taktika naudojama ir JAV-ėse. Kitaip padėti dienraščiui aiškino kelionių agentūros "Palanga Travel" Sydnejuje savininkas Romual-das Cibas, taip pat vadovaujantis "Lito" investavimo bendro-vei, kuri tvarko palikimų reika-lus. Jo žodžiais, dvi Sovietų ad-

vokatės atvykusios į Australiją teisėtai, paaiškinti palikimų pro-cedūra, ir apie jas buvusi su-teikta "iškreipta" informacija. Dienraštis *The Australian* (1982.IV.13) kalba apie "šnipų terorizuojamus" Australijos pi-liečius. Australijos ministeris emigracijos ir etniniam reika-lam Mr. Macphee išreiškęs "gilų susirūpinimą" ir įsakęs pradėti investigaciją. Pasak dienraščio, Sovietų Sąjungos ži-novai yra įsitikinę, kad Maskva jaučia užsienio valiutos trūkumą ir naudoja bet kokias priemones tokiai valiutai įsigyti. "Advokatė ar KGB?" savo balandžio 15 d. vedamajame klausia dienraštis, ir atsako: "Daugelis Pabaltijo kilmės Australijos piliečių turėjo palikti savo tėvynes dėl totalitar-inių režimų savivaliavimo... Jie pasitiekė Australija ir nusi-pelno kuo geriausios mūsų ap-saugos... Visus Australijos pi-liečius reikia užtikrinti, kad So-vietų vyriausybė nebūs leista kištis į jų gyvenimą... Šioje ša-lyje nėra vietos KGB skyriui". (Elta)

LIETUVIAI IDEOLOGAI NEPATENKINTI ATEISTINE PROPAGANDA

Okupuotos Lietuvos spaudoj, šalia puolamųjų "ideologinės kontraofenzivos" straipsnių, pasirodo vis daugiau nusiskun-dimų ateistinės propagandos ly-giu. Apie tai rūpesčio kupinu tonu *Literatūros ir Mėnė* (1982. IV.17) rašo Gintaras Jatkonis ("Akistatoje su religija — pa-stabos apie ateistinę kultūrą"). Jo nuomone, ateistinė žurnalis-tika nepatenkinamo lygio, o ateistinės publicistikos iš viso nėra. Per penkmetį išleista 70 publicistikos knygų, bet jose, "deja, nerandame ateizmo te-mų". Jatkonis pasigenda tokios ateistinės figūros, kokia buvo Jonas Raguškas, novelių ateisti-ne tematika, kokias rašė Petras Cvirka, "nekalbant apie stam-besnių žanrų kūrinius". Autorius ragina pagilinti ir su-moderninti ateistinę propa-gandą. Prabėgomis užsiminda-

mas apie "sąžinės kalinius", bet jų nevardindamas, jis teigia, kad "ne vietinės reiklėmis šven-tosios", ir net ne ekstremistai, siekiantys kankinių laurų, turėtų būti pagrindiniai šios ateisti-šios kultūros kūrėjai. Jatkonis pritaria "neprincipingų" komjaunuočių nubaudimui: "Jei kom-jaunolis nusileidžia būsimo uošvės ar motinos reikalavimui 'imti šliūbą'... Kaip rašo są-junginė komjaunimo spauda, paminai mūsų respublikoje už aktyvų dalyvavimą religinėse apei-gose su komjaunimo bilietu at-sisveikino devyniolika jaunų ne-principingų žmonių". Autorius siūlo įsteigti ateizmo speckursą žurnalistikos specialybės stu-dentams, kasmetinį žurnalistų Sąjungos skelbiamą geriausio publicistinio kūrinio ateistine tema konkursą ir kita. (Elta)

TOKSTANTIS AUSTRALIJOS JAUNIMO PARASŲ

Grupė Australijos katalikiško jaunimo ėmėsi kilnios iniciatyvos išlaisvinti lietuvių sąžinės belaisvius. Tuo reikalu australų jaunimas surinko tokstantį parašų, kuriuos drauge su peticija pasiuntė į Maskvą Sovietų Są-jungos aukščiausios tarybos pre-zidiumo pirmininkui Brežnevui.

ir skleisti politines nuomones ir viešai išpažinti religinį tikėjimą. Teorijoj ir Sovietų Sąjungos Konstitucija užtikrina piliečiam tas teises. Bet praktiškai Sovietų Sąjungoj žmonės už savo įsitiki-nimus yra skaudžiai baudžiami, neteislingai įkalinami.

Peticijoj yra pažymima, kad, Australijai pasiekusiomis žinio-mis, daug žmonių Pabaltijo kra-štuose — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje — yra neteislingai įkalin-ti dėl savo religinių įsitikinimų. Tarp kitų sąžinės belaisvių raste paminimi Gintautas Iešmantas, liuteronų kunigas Vello Sa-lum, Julius Sasnauskas ir Pe-tras Paulaitis.

Į tai atsizvelgdamas, australų jaunimas peticijoj prašo soviet-inę valdžią išlaisvinti sąžinės kalinius, nes jie nėra niekuo nu-sikalte, sustabdyti žmonių persekiojimą dėl jų įsitikinimų, be-laisviam neprailginti bausmių, o paleistųjų nebausti iš naujo.

Australijoj, toliau rašoma peti-cijoj, niekas nėra baudžiamas už savo religinius ar kitokius įsiti-kinimus, nes Australijos įstaty-mai gerbia asmens teisę reikšti

Tokstantis parašų po peticija buvo surinkti daugiausia austra-lų jaunimo tarpe, jaunimo, kuris tuo būdu konkrečiai išreiškė savo solidarumą ne tik įka-lintiem pabaltiečiam sąžinės be-laisviam, bet ir svetimajam prie-špauđą kenčiančiom Pabaltijo tautom.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS
 Spiritual Advisor Rev. Msgr. John Balkūnas, P.A., 555 68th Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Home — 813: 367-2523.
 President: Thomas E. Mack, Esq., 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office 717: 823-1131.
 Vice-President: Joseph B. Laučka, 9610 Singleton Drive, Bethesda, Md. 20817. Home — 301: 530-5631.
 Secretary: Frank J. Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.
 Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409. Office 215: 645-4100.
 Trustees: George F. Sadauskas, 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429. Office 717: 348-3808.
 Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-4271.
 Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydant Road, Rochester, N.Y. 14610. Home — 716: 288-0604. Office 716: 263-6320.
 Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill. 60629. Home — 312: 434-2374.
 Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office 717: 826-6440.
 Leonard Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Md. 21234. Home — 301: 665-2218.
 Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.
 Garsas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, O.F.M., 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Office — 212: 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES
 Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602 Home — 717: 472-3880.
 Mrs. Joan Baranosky, 106 W. Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.
 Mrs. Gene Kudirka, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Home — 212: 235-0724.
 Press & Information: Mrs. Regina Pikunas, 8761 W. Outer Drive, Detroit, Mich. 48219. Home — 313: 532-2109.
 Albin A. Apton, 275 Empire Boulevard, Rochester, N.Y. 14609. Home — 716: 482-8571.
 Dr. Leonard J. Simutis, 3551 W. 98th Street, Evergreen Park, Ill. 60642. Home — 312: 425-5494.
 Constitution & By-Laws: Gerard Pallis, R.D. 3, Tunkhannock, Penna. 18657. Home — 717: 836-1266.
 Stasys Lukoševičius, Sr., 1935 W. 7th Street, Brooklyn, N.Y. 11223. Home — 212: 339-0062.
 Mrs. Frances Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.
 Judicial, Grievances & Appeals: Mrs. Mary Kūzerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-8468.
 Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717: 287-8554.
 Charles Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.
 Youth Committee: Jonas R. Kuprys, 1806 S. 49th Court, Cicero, Ill. 60650. Home — 312: 863-0935.
 David Donar, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409.
 Mrs. Audrone Elvikis, 2951 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Home — (unpublished number).

SŪDUVOS LEIDINIAI
 A. Bendoriaus — LIETUVOS GEOGRAFIJA. Kaina 3 dol.
 Kun. J. Burkaus — TERESĖ NAUMANAITĖ. Kaina 3 dol.
 Teisininko Pr. Šulo — KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI. Kaina 3 dol. Su testamentine forma (anglų kalba) 3.50 dol.
 Šias knygas galima gauti "Garso" administracijoj: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

NAUJAS KRONIKOS NUMERIS
 New Yorką jau yra pasiekęs "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 54-tas numeris. Štai jo pagrindinės antraštės: Mūsų džiaugsmas, viltys ir nerimas — Vyskupas Vincentas Sladkevičius užima Kaišiadorių vyskupo sostą — Vyskupo Antano Vaičiaus konsekracija ir ingresas — Atlaidai Žemaičių Kalvarijoje — Po Panų kalno sunaikinimo — Lietuvio kataliko kryžiaus kelias sovietinėje armijoje — Mūsų kaliniai — Konstitucijos "laisvės" ir gyvenimo tikrovė — Valdžios pastangos atskirti kunigą nuo liaudies — Kryžių naikinimas — Žinios iš vyskupijų — Sovietinėje mokykloje — Bažnyčia sovietinėse respublikose.

— Inž. Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, Calif., JAV LB tarybos narys, iš 300 kandidatų Californijos istorijos draugijos buvo parinktas ir paskelbtas "iškilnuoju Californijos piliečiu". Šitas pripažinimas jam buvo suteiktas už jo "vadovaujančią rolę ir darbus visuomenėje". Vidugirio vardas buvo įtrauktas į žymiųjų kaliforniečių specialų leidinį. Vytautas Vidugiris veikiausiai reikšiai Lietuvos Bendruomenėje, skautų, Amerikos legio-no, LF bičiulių ir kitų organi-zacijų gyvenime.

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime
 LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.
 Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:
 — 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
 — 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
 — Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
 — Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).
 Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mo-kesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai primami be medikalinės egzaminaci-jos — sveikatos patikrinimo.
 Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreip-kitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LIETUVIAI PASAULYJE
 — Kun. Vaclovas Strimaitis, Lazdijų parapijos klebonas, mi-rė spalio 8. Kun. Strimaitis buvo sulaukęs 77 metų amžiaus. Ku-nigu buvo įšventintas 1929. Tai jau tryliktas okupuotoj Lietuvoj šiemet miręs kunigas.
 — Dainų šventei, kuri įvyks 1983 liepos 3 Chicagoj, jau pa-rinktas repertuaras. Programą sudarė dainų šventės muzikinė komisija: A. Jurgutis, A. Modest-as, E. Sakadolskienė, F. Stro-lia ir V. Verikaitis. Visi chorai bei liaudies instrumentų an-sambliai, žadą dalyvauti šventėj, kviečiami kreiptis į dainų šven-tės komiteto pirmininką Vaclo-vą Momkų adresu: 3222 West 66th Place, Chicago, Ill. 60629.

— Denver, Colorado, Gates bendrovės kas trys mėnesiai iš-leidžiamam Progress žurnale buvo išspausdintas keturių puslapių pasikalbėjimas su inž. Julium Bulota. Jame trumpai at-pasakojama išviettintųjų iš savo krašto lietuvių istorija, bėgimo priezastys ir jų įsikūrimas A-me-rikoj. Visas straipsnis iliustruotas puikiomis spalvotomis nuotrau-komis iš Antaninos Bulotienės veiklos organizuojant lietuviškų tautinių šokių jaunimo grupę ir jai vadovaujant. Straipsnio antraštė — imponuojanti: "Jei Lietuva mirs mūsų sielose" (nors mes ir toliau judėsime, būsime mirę).

LITHUANIAN C. ALLIANCE
 P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
 Wilkes-Barre, Pa. 18703
 Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime
 Vardas, pavardė
 Adresas
 (Zip Code)
 Jeigu norėtum priklausty įsų kolonijoj gyvuojančiom Susivienijimo kuopon, centras pasiūš šį kupon kuopos sekretoriui, kurs asme-niai atliks suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).
 Jeigu norėtum įstąlyti centrinėn kuopon, tada ir narytės mo-kesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga
LITHUANIAN COOKERY
 Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė
 Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms. Kaina 8 doleriai.
 Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

— Su muz. Aloyzu Jurgučiu pa-sirašė sutartį Chicago South-west simfoninis or-kestras, kuris 1983 liepos mėn. svęs 20 metų sukaktį. Orkestro direktorių taryba užsakė muz. A. Jurgučiu sukompnuoti specialų šiai progai skirtą kūr-nį — iškilmingą uvertiūrą, kuri bus atlikta jubiliejinio koncerto metu.
 — Maironio minėjimas Sao Paulo įvyko rugsėjo 12 Savival-dybės bibliotekos rūmuose, miesto centre. Sudėtinga pro-grama iš paskaitų, deklamacijų bei muzikos pravesta lietuvių ir portugalų kalbomis. Rengė Brazilijos LB, Literatūros ratelis ir Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

GARSAS • Lithuanian U.S. Alliance of America

English Section

HAPPY BIRTHDAY TO
ALEXANDER J. ALEKSIS

HAPPY BIRTHDAY!

Alexander J. Aleksis, who has been affiliated with the Lithuanian Catholic Alliance since 1914, has attained the distinction of having outlived the Table of Mortality on which Whole Life insurance was computed. For this reason, the Alliance notified Mr. Aleksis that they will pay him the amount for which he was insured. Following is his response:

October 4, 1982

Dear Mr. Liscosky:

My heartfelt thanks for your kind letter bearing best wishes and a "surprise" on the coming occasion of my 96th birthday. I cannot thank God enough for the countless blessings of those "nine-tens-plus" years. Also, please be assured that I have always been proud and thankful for my long pleasant and rewarding association with the Catholic Alliance, both leadership and membership. Your past leaders were my very close and cherished friends. (Mr. L. Simutis, the Rt. Rev. Monsignor John F. Boll, Mr. W. Kvetkas, Mr. M. Zujus and so many others too numerous to mention).

Per your request, I am sending you my latest photo and a resume which was hurriedly compiled for Prof. J. Zilevicius in 1974.

Ilgiausiu, palaimingu metu masu garbingam Lietuvcy Kataliky Susitienijimui pirmininko Thomas E. Mack vadovybeje. Su glia pagarba,
(s) A.J. Aleksis

Alexander J. Aleksis (Aleksandravičius) was born October 10, 1886, in Lithuania, youngest of eight children of Francis and Elizabeth (Sumskis) Aleksandravičius. Orphaned at eight years of age, he went to live with his brother, the Very Reverend Canon Vincent Aleksandravičius, theology master and composer, who provided the means for his education in Poland. In his student years at the Warsaw Conservatory of Music, Aleksis was director of the famed Lithuanian Chorus founded in 1904 by Lithuania's immortal artist-musician Mykolas Ciurlionis. Graduated from the Warsaw Conservatory of Music with a music teacher's degree for piano, organ and composition, Aleksis came to the United States September 1, 1913, and went to Chicago, Illinois, where he lived for some time with his cousin, the Reverend Dr. Anthony Stanukynas, founder of the Congregation of the Sisters of Saint Casimir.

In America, Aleksis has been church organist, choirmaster, music teacher, organizer and leader in Chicago, Illinois; Brooklyn, New York; Detroit, Michigan; Springfield, Illinois, and for 50 years (1924-1974) in Waterbury, Connecticut. In 1915, with composer Anthony Pocius and voice teacher Ona Klimavičius, Aleksis co-founded the Beethoven Conservatory of Music in Chicago. In 1914, Aleksis was co-organizer and first president of Chicago's first Knights of Lithuania council. Also in 1915, Aleksis helped organize the Chicago District Knights of Lithuania Choir and was elected its first director. In 1918, married social activist Frances Nutautas who died in

Waterbury in 1930. They had one son, Norbert, band leader, vocalist and New York's WNEW radio announcer. Norbert served in the USA Air Force attaining the rank of Major. Major Aleksis died in 1968 and is buried in Gettysburg National Cemetery, Gettysburg, Pennsylvania.

Aleksis is Honorary Member of the Knights of Lithuania, the Lithuanian Catholic Federation of America, the Lithuanian-American Council, and recipient of merit awards from the Lithuanian Community of the USA, Inc., and other national organizations; a successful fund-raiser and perennial convention chairman; national officer of leading organizations. In 1966 Aleksis was elected national honorary president of the Lithuanian Organists' and Musicians' Association.

Aleksis is composer of the patriotic operetta "I Tėvyne" (To Fatherland) which he personally presented and directed in Chicago and Springfield, Illinois, Detroit, Michigan and Waterbury, Connecticut. Aleksis also composed the Knights of Lithuania and the Lithuanian Catholic Women's Alliance anthems and more than a hundred classical compositions, folk songs and sacred music for solo and chorus. Aleksis points with pride to the historic, never repeated feat that the State House of the Illinois State Capitol was the site of the 10th national Knights of Lithuania Convention in Springfield, Illinois, in 1923. Aleksis was general chairman of arrangements.

Aleksis produced and directed approximately 150 plays, concerts and operettas often featuring celebrated stars of opera, theatre and radio. Guest artists have been J. Augaityte, J. Babravičius, J. Būtenas, V. Babravičius, Barbara Darlys, Anna Kaskas, S. Liepa, I. Nauragis, Marijona Rakauskaitė, A. Sodeika, Polyna Stoška, I. Vasyliūnas, A. Voketaitis, J. Zukas and others. Stage presentations included "LIETUVAITE" (Lithuanian Maiden) by J. Zilevicius; "IŠEIVIS" (The Emigrant) by Šimkus; "I TĒVYNĒ" (To Fatherland) by Aleksis; "ADOMAS IR IEVA" (Adam and Eve) by Petrauskas; "SYLVIA" & "NAUTICAL KNOT" by W. Rhys-Herbert; "CHARLEY'S AUNT" by B. Thomas; "DAKTARAS IS PRIEVAROTOS" (Le Medecin Malgre Lui) by Moliere; "CONSILIUM FACULTATIS" by Petrauskas and others.

Directed by Aleksis, Waterbury's St. Joseph's Lithuanian Church Choir performed at Yale University, New Haven, Connecticut; St. Joseph's Cathedral, Hartford, Connecticut; for Lithuanian communities in various other cities of Connecticut, Maine, Massachusetts, New York, New Jersey and Rhode Island. The choir also presented special programs of Lithuanian songs and dances at numerous multi-national and inter-faith functions.

Highlighting its lengthy chronology is the choir's participation in the New York World Fairs of 1939 and 1964; in the four United States and Canada Lithuanian Song Festivals in Chicago in 1956, 1961, 1966 and 1971; in five Con-

necticut state song festivals in Hartford, New Haven, Bridgeport and Waterbury; in eight concerts of sacred music in 1924, 1944, 1950, 1963, 1965, 1967, 1968 and 1969; in the dedication of the Lithuanian Šiluva Memorial Chapel at the National Shrine of the Immaculate Conception and the Lithuanian Religious Congress in Washington, D.C., in 1966.

It is noteworthy that Aleksis was director of the Connecticut State Commemoration of the 500th Anniversary of the death of Lithuania's illustrious ruler, Grand Duke Vytautas the Great, at the State Armory in Waterbury in 1930; honorary director of the II United States and Canada Song Festival in 1961, and the 50th Jubilee Concert of the Lithuanian Organists' Association in 1962, both held in Chicago, and the Lithuanian Religious Congress in Washington, D.C., in 1966.

For a period of years, Aleksis directed three choirs in Waterbury, namely, the Students, Women's Alliance and the St. Joseph's Church Choir, which also had a talented Lithuanian Folk Dance Ensemble that functioned for some twenty years. Danced at Lithuanian Day festivities at the New York World Fair, September 10, 1939. The choir presented song and dance programs for the K. Lukšys Films Corporation. These sound films were successfully shown in the United States and Lithuania.

In keeping with the spirit of ecumenism promulgated by Vatican Council II, Aleksis was first in Waterbury to arrange concerts of sacred music with program participants representing the Catholic, Protestant, Jewish, Greek and Russian Orthodox faiths and varied nationalities. Four such events were held in St. Joseph's Lithuanian Church in 1963, 1965, 1966 and 1969. April 16, 1967, St. Joseph's Lithuanian Choir was featured as a solo unit in an unprecedented Ecumenical Choir Festival of 41 area church choirs at St. John's Episcopal Church. The choir sang "PULKIM ANT KELIŲ" (Let us Fall on Our Knees), beloved traditional hymn by Strazdas-Naujalis and "LIAUKITĖS AŠARAS LIEJĖ" (Shed No More Tears) by Aleksis.

In Waterbury, Aleksis had been president of the Knights of Lithuania, the Lithuanian Catholic Federation, the Society for the Liberation of Vilnius, the Lithuanian-American Council, the United Lithuanian Relief Fund of America, the U.S. Servicemen's Families Society, the Lithuanian Catholic Alliance of America. Also actively associated with the American Guild of Organists, the Waterbury Chamber of Commerce Arts Council, the Mattatuck Musical Art Society, the International Piano Teachers Association, the Combined Catholic Choir Guild of the Greater Waterbury Area, the Mattatuck Historical Society and others. On the political scene, Aleksis was City Court interpreter during the Snyder and Bergin administrations.

Aleksis originated the Lithuanian radio programs in Waterbury. He produced and directed live shows from radio stations WATR, WBRY, WWCO, featuring the St. Joseph's Church radio choir and soloists, guest singers and speakers and music by the Little Symphony orchestra organized by Aleksis in

1931, and the Melodians dance band directed by Norbert Aleksis. The "LITHUANIAN VARIETY HOUR", directed by Aleksis, was broadcast for the first time Saturday, June 16, 1934, the next day after the official opening of Waterbury's first radio station WATR, June 15, 1934. The Lithuanian program was a weekly feature from 1934 to 1939. Later programs were presented periodically for special religious, civic, national and other events. After the orchestras were de-activated because of World War II, the programs featured accordion, violin, piano instrumentalists.

At the invitation of Lithuanian Consul General Jonas Budrys, Aleksis presented a Lithuanian musical program over New York City's municipal radio station WNYC during the New York World's Fair, September 9, 1939. The program featured St. Joseph's Church choir, soloists and instrumentalists. Norbert Aleksis was radio announcer. Norbert at the time was radio announcer at New York's radio station WNEW. Notably, Norbert was director of radio activities while a student at Notre Dame University, South Bend, Indiana.

(Continued on Page 6)

Alexander J. Aleksis

COMMUNIST OFFICIAL ADMITS
INTERFERENCE IN THEOLOGICAL
SEMINARY

Attacks Against Religious Rights' Activists

A high Lithuanian Communist official has admitted that the Soviet authorities are interfering into the affairs of the Theological Seminary in Kaunas, the only such institution permitted to function in Lithuania. Petras Anilionis, the Commissioner of the Council for Religious Affairs, made the admission over the Vilnius Radio on January 11, 1982, as he unleashed a vitriolic attack against those Lithuanians who dare to protest against the persecution of religion in their country.

Commissioner Anilionis focused his wrath on the letter of the priests of the Panevėžys Diocese (May 3, 1981), addressed to the First Secretary of the Lithuanian CP, and a similar statement of the believers in Telšiai. The two documents protest against the interference into the internal affairs of the Kaunas Theological Seminary by the KGB and the Commissioner's office. Anilionis dismissed these protests as "lies" and maintained that the internal regulations of the seminary have been established "without contracting any State authorities".

"State Organs Have the Right to Demand Expulsion"

Although Anilionis insisted that "state officials" stayed away from the admission process, he subsequently contradicted himself. There are cases, he said, of "religious extremists" or "violators of Soviet laws" who wished to be admitted to the Seminary. He cautioned that the "main aim of the Seminary is to admit young persons who wish to be clergymen in the future and not politicizers or violators of Soviet laws". (It is, of course, the Communist authorities who determine what a young person's character is). Therefore, he said, the State organs "have the right to demand" that the Seminary "does not harbor hostile elements".

Expulsion of Seminarian Volskis Called Justified

The Commissioner then went on to justify the expulsion of the seminarian Aloyzas Volskis, whose case received much attention from the Lithuanian underground press and the religious rights' movement. Volskis was "spreading anti-Soviet rumors among the clerics", An-

lionis maintained, and was repeatedly warned by the seminary leadership. Then, the officer of the representative of the Council for Religious Affairs proposed "that cleric Volskis be expelled from the Seminary".

Following this admission of interference, Anilionis announced that Volskis himself had "admitted his unsuitable behavior at the Seminary" in a statement made public on August 28, 1981, in which he allegedly said: "I admit that while studying at the Kaunas Theological Seminary I have made political errors and now I understand that I have been treated correctly. I promise not to engage in the future in anything unworthy of a student of the Seminary and a citizen". (Knowing the "veracity" of enforced confessions under the

Soviet regime, one must await the comment of the Lithuanian underground press and of Volskis himself on what actually happened).

"Plot to Convert Lithuania into a Clerically Dominated Country"

Anilionis castigated the "inspirers and authors of such slanderous letters and statements" and accused them of trying to "create hostility to the State authorities and Soviet laws". He also attacked Radio Vatican for broadcasting the protest statements: "Arde... socialist system sit at the microphones of the Vatican Radio". The Commissioner concluded that the purpose of the protest actions was to "convert Lithuania into a country of clerical domination and exploitation".

MORE ESTONIAN AND
LATVIAN "SAMIZDAT"

Lithuania has been noted for its numerous underground periodicals, the most extensive samizdat production per capita in the entire Soviet-dominated area. There are also indications that the underground press activity is picking up in Latvia and Estonia.

Several issues of the Estonian unofficial periodical *Lisandusi motete ja uudiste vabale levikule Eestis* (Some Additions to the Free Flow of Ideas and News in Estonia) have reached the West recently. Published during 1979-1981, it deals with the Baltic protest against the

Molotov-Ribbentrop Pact, the persecution of Estonian patriots, student demonstrations against the Russians, and the interrogations of Estonian dissidents about Antanas Terleckas and Julius Sasnauskas.

From Latvia came Bulletin No. 10 of the *Latvian Independence Movement*, published in Riga in November, 1981. The Bulletin commemorates the declaration of independence of Latvia on November 18, 1918. The slogan of the Bulletin is: "Latvia for Latvians — Latvians for Latvia!"

SWISS COMMENT ON SUSLOV'S
ROLE IN LITHUANIA

A letter on Mikhail Suslov's genocidal role in Lithuania was published in the Swiss daily *Der Bund* (Feb. 4, 1982). When the Red Army re-entered Lithuania's territory in 1944, Suslov came along with it. He was entrusted with a special task — to reimpose the Communist regime — and was given the reins of government in Lithuania, including the stalinist state security police of sad memory. The reimposition of the Soviet regime in Lithuania was ac-

companied by unprecedented terror. Arrests were followed by mass deportations of the Lithuanian people to Siberia. Even the Lithuanian communists were opposing Suslov's excessively cruel methods and repeatedly asked Moscow to recall him. This request was eventually granted in 1946, but it did not have any negative impact on Suslov's career. He rose to become the chief ideologist of the Soviet regime — the Swiss commentator concludes.

HAPPY BIRTHDAY TO ALEXANDER J. ALEKSIŠ

(Continued From Page 5)

Aleksis arranged and directed an international and ecumenical concert of sacred music December 28, 1969, and a stage concert and banquet November 22, 1970, in observance of St. Joseph Choir's DIAMOND JUBILEE YEAR marking the choir's 75 years of uninterrupted activity, 30 years of which were under the leadership of Aleksis. As chronicled in the choir's history, the choir reached its peak in membership, musical and cultural attainments under Aleksis. Among distinguished guests at the Jubilee fete were Waterbury's Mayor and Mrs. Edward D. Bergin, U.S. Representative and Mrs. John S. Monagan, Lithuanian Consul General and Madam Anicetas Simutis of New York. Greetings were received from Most Rev. Bishop Vincent Brizgys, Chicago; the Hon. Charge d'Affaires of Free Lithuania and Madam Juozas Kajeckas; Juozas Žilevičius, L.M., director of the Library of Lithuanian Musicology, Chicago; other prominent personalities and leading organizations.

For fostering and furthering national culture and patriotism, Aleksis was knighted with the Order of Grand Duke Gediminas by the Government of Free Lithuania on the 20th Anniversary of the country's Declaration of Reconstituted Independence, February 16, 1938. The presentation of the Medal of Honor was an auspicious event of June 9, 1938, at Hotel Elton, Waterbury, Connecticut. Consul General Jonas Budrys of New York made the presentation.

May 5, 1974, Aleksis was honored at a testimonial and reception in recognition of his 50 years of devoted service as organist-choirmaster of St. Joseph's Church as well as for his distinguished musicianship and social leadership in the Lithuanian community and the city. It can rightly be said that for one sixth of Waterbury's 300 years, Waterbury Lithuanians under Aleksis' leadership have contributed significantly to the city's cultural and social growth. Waterbury, Connecticut, observed its spectacular historical tercentennial in 1974.

Aleksis is rich in years, labors and encomiums, with an impressive record of 60 consecutive years of sustained activity in America. Suffice it to say that through those six decades, because of his absolute dedication and hard work, Aleksis has endeared himself and transmitted to the minds and hearts of countless numbers, a profound affection and attachment to church, society and country.

A documentary film on Aleksis has been made for the Lithuanian Photo Library, Chicago, by the Rev. A. Kezys, S.J., founder and director of the photographic archives. The film is in sound and color; features

prominent personalities, unique, picturesque scenes of Warsaw, Poland, Chicago, Illinois, and Waterbury, Connecticut, correlated with Aleksis' extensive career. Waterbury highlights feature St. Joseph's Lithuanian Church, choir and clergy; Aleksis Music Studio; local community leaders and many impressive attractions of Waterbury's Holy Land, famed tourist attraction on Pine Hill, filmed in its beautiful natural scenery.

Mr. Aleksis states it was his most pleasurable privilege to serve the Lithuanian Catholic Alliance as Waterbury Lodge 11 President; as national executive board member and as Convention Chairman (almost perennially). Memorable outstandingly is the Alliance's 64th Convention held in Waterbury in 1969 which he Chaired. It was highlighted by the entire delegation's visit to Waterbury's world-famed tourist attraction (Holy Land) for special religious devotions and musical program.

Mrs. Elizabeth Veturis, Secretary of Lodge 11, reports that she and her late husband, Victor Veturis, made the acquaint-

ance of Mr. Aleksis in the early 1920s through their membership in the church choir and Knights of Lithuania. They have remained staunch friends through the intervening years. She marvels at his enthusiasm and his many activities in the past stating, "There isn't a Lithuanian Catholic Society to which he didn't belong and he served in most of them as President. As long as his health permitted, he attended conventions of these organizations as far away as Chicago. He devoted much time and effort to all Lithuanian activities, especially to raising funds for St. Joseph's Parish in Waterbury through annual concerts and picnics. Although his eyesight is failing and his footsteps are faltering, he is blessed with keen hearing. When the weather is warm, he sits at an open window in his home, which is across the street from the Immaculate Conception Church, and listens to the Mass."

President Thomas E. Mack, members of the Board of Directors, and Home Office personnel, join members of Lodge 11 as well as his many friends and acquaintances in extending best wishes and "Ilgiausiu Metu" to Alexander J. Aleksis on this memorable occasion.

MOSCOW FAILS TO APPOINT "RELIABLE" BISHOPS

Efforts to Install Them Continue

Moscow's attempt to install three "reliable" Lithuanian bishops has foundered Vatican's refusal to give its approval. This is reported by the *Chronicle of the Lithuanian Catholic Church* (No. 50, December 8, 1981), the underground journal celebrating its tenth anniversary, this year.

According to the *Chronicle*, the Soviet authorities tried to push through their episcopal candidates in return for vague unofficial promises to return two exiled Lithuanian bishops to their posts. Bishops Julijonas Steponavičius and Vincentas Sladkevičius were sent into internal exile over twenty years ago for refusing to accept the role of marionettes of the Soviet Regime. Bishop Steponavičius is said to be the unnamed Cardinal in pectore, appointed by Pope John Paul II during his first consistory.

Some Priests Help Moscow's Cause?

The *Chronicle* accuses some Lithuanian priests of helping out the Communist officials in its present scheme and of providing "false information" about the candidates to the Vatican, during and after last year's Eucharistic Congress held in Lourdes, France. As reported in the previous issue of the *Chronicle* (No. 49), the Soviet authorities refused to issue visas to thousands of Lithuanians who wanted to attend

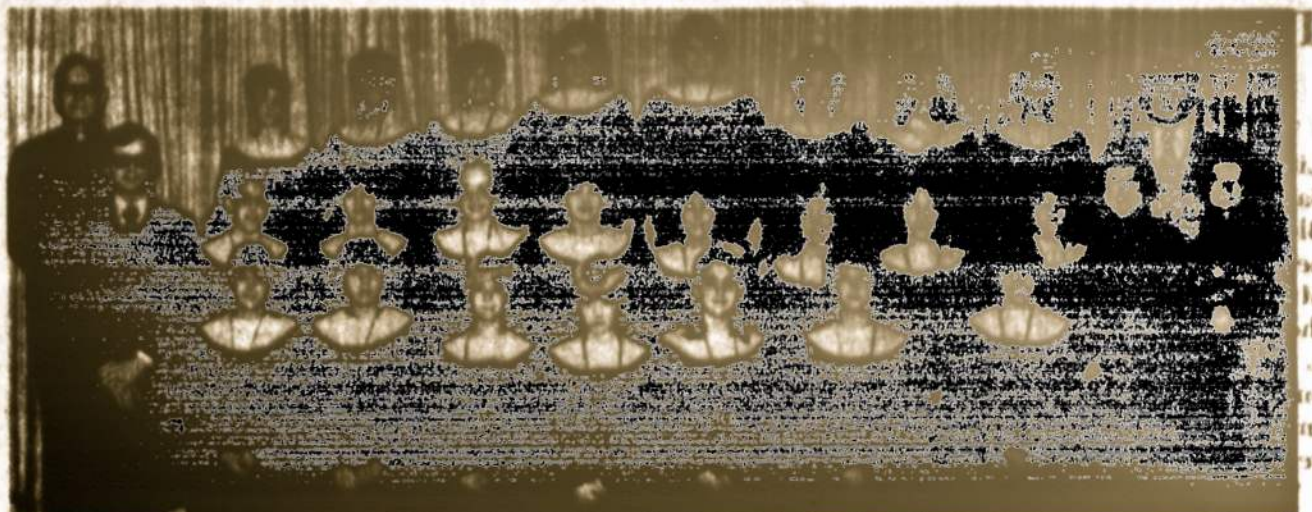
the Congress. Only six priests and two bishops, selected by Petras Anilionis, Commissioner of the Council for Religious Affairs, were allowed to go.

Exiled Bishops Refuse to Participate in Festivities

The two exiled Bishops flatly refused to participate in this scheme. Bishop Sladkevičius wrote to the Kaunas Archdiocese on October 20, 1981, refusing to attend a festive consecration of the three, Moscow-picked, episcopal candidates. He pointed out that he and Bishop Steponavičius were still exiles and suggested that the intention was to "exploit" their presence to create the impression of normalcy.

Concern of Catholics Turns into Joy at Vatican's Refusal to Endorse Candidates

The planned consecration of regime-bishops created profound concern among Lithuania's Catholics and the independent-minded clergy, who bombarded the Lithuanian Church hierarchy with warnings and protests. Meanwhile, Bishop Povilonis went to Rome, apparently to get the Vatican's approval for the deal. However, to the rejoicing of the Catholic activists, it turned out that the approval was denied and no Papal Bull on the consecration was issued, the *Chronicle* reports.

As part of the Parish Youth Ministry Program, pastor of St. Casimir's Church Rev. Peter J. Alisaukas blessed new choir robes and conducted the vesting ceremonies for the junior choir. The Holy Name Society of the parish underwrote the financial part of the program, while Mrs. Mildred Shuckstes and Mrs. Stella Tuinylas made all the new choral robes in two tones of blue. The Junior Choir sings at the 10:30 a.m. Mass every Sunday with Robert Kelleher as organist and choir director, assisted by Peter Dutter as assistant. Pictured, front row, from left, Karen Chernauskas, Kevin Best, Stephen Mizenko, Ricky Shillabeer, Lisa Lynch, Gene Mizenko, Diane Walter. Second row, Robert Kelleher, Jennifer Kizis, Laurie Burdett, Karen Shillabeer, Jacki Yagloski, Patty Carey, Chris Walter, Diane Kolbeck, Cindy Argonis, Stella Tuinylas, Mildred Shuckstes. Third row, Rev. Alisaukas, John Drouse, Michael Kamage, George Kamage, Becky Drouse, Linda Musto, Wendy Remus, Daneen Mizenko, David Kizis, Peter Dutter, choir librarian.

Moscow's Long-Range Plan — Demoralization of the Catholic Church

According to the *Chronicle*, Moscow's plan was to subvert the Lithuanian Catholic Church from within and to create the impression that the Vatican supported the "helpers of the KGB", and not the activist priests.

Efforts Continue to Find Solution

The hierarchy of the Lithuanian Catholic Church continues its efforts to find some way to appoint resident bishops to the six Lithuanian Dioceses, where there are none now. Bishop Povilonis, the present head of the Lithuanian Bishops Conference, spent the second half of April in Rome, where he most probably discussed the same question. An authoritative comment on that question was published in the April 1982 issue of the Italian-language ELTA-Press bulletin, whose editor, Monsignor Vincas Mincevičius, is well acquainted with the Vatican scene, although his views do not necessarily reflect the official position.

Bishop Steponavičius — "Beacon of Hope" and Obstacle to Moscow's Plans

In the opinion of ELTA-Press, the greatest obstacle to the solution of the problem is the exiled Bishop Julijonas Steponavičius, the apostolic administrator of Vilnius. The persecution of Bishop Steponavičius, because of his refusal to betray his Church and his Nation has transformed him into a "bright beacon of hope" for religious and non-religious Lithuanians alike. That is why the Kremlin is afraid of any public announcement of his appointment as Cardinal and is trying to oppress him as much as possible.

Better No Bishops than Government Officials in Episcopal Garb

The mission of Bishop Povilonis, ELTA-Press writes, is extremely difficult — he finds himself "between a hammer and anvil". Why did he fail in Vatican last October? According to ELTA-Press, the Holy See saw through Moscow's scheme — to consecrate the new bishops immediately and only then to "negotiate" the return of the exiled bishops. The Vatican was of the opinion that the first obligation of Moscow was to right the vast and obvious wrong. Another imperative task was to make certain that the appointment of the new bishops would not place the Lithuanian Catholic Church "in the position of the Russian Orthodox Church" (which is run by government appointees, including KGB agents). The great majority of the Lithuanian clergy and lay Catholics agree that it is better to continue without resident bishops than to be saddled with government officials in bishops' vestments.

MAP AMENDMENT BECOMES LAW

Future government maps will show the pre-occupation borders of the Baltic States and note the United States non-recognition of the Soviet occupation, according to an amendment included on the Fiscal Year 1983 Department of Defense Authorization Bill.

The Map Amendment, introduced by Congressman Dougherty, states that all maps prepared, purchased or produced with funds from the Defense Authorization Act are to include the following:

- show the geographic boundaries of the Baltic States and designate those areas by those names,
- include the designation "Soviet occupied" in parenthesis under each of those names,
- include in close proximity to the area of the Baltic countries

the following statement: "The United States government does not recognize the incorporation of Estonia, Latvia, and Lithuania into the Soviet Union."

The House of Representatives and Senate adopted the conference reports on the Map Amendment on August 17th and August 18th, respectively, and has since become Public Law 97-252.

We are pleased with the outcome, since monitoring the correct labeling of maps which show the Baltic countries has been an ongoing project for several years. The Amendment will be a method to insure the accuracy of future maps, so that they remain consistent with U.S. policy of not recognizing Soviet incorporation of the Baltic States.

JBANC

APPEAL FOR THE RELEASE OF BISHOP J. STEPONAVIČIUS FROM EXILE

This appeal to the Central Committee of the Lithuanian CP was published in issue No. 49 of THE CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. Bishop Steponavičius, as the Western press has suggested, is the unnamed bishop who was appointed a cardinal in pectore by Pope John Paul II on May 26, 1979.

Twenty years ago, the Bishop of Vilnius, Julijonas Steponavičius, was exiled to Žagare without any trial; neither the length of the exile nor the reason for it was ever made public.

Such an exiling of a Bishop is not useful to anybody and merely inflicts great harm. It has not only provoked great dissatisfaction among the faithful, but also compromised the organs of

the Soviet Government in the eyes of the entire world; because of it, religious believers in other countries speak of the persecution of the faithful.

Therefore we, the faithful of the Vilnius Archdiocese, address ourselves again to the Central Committee of the Lithuanian Communist Party, sincerely asking that the aged Bishop Julijonas Steponavičius be allowed to return to the Archdiocese of Vilnius and to perform his episcopal duties until the end of his life.

We are convinced that such a step by the Soviet Government would not weaken but raise its authority in the eyes of Lithuania's believers.

Signed by 700 Catholics.

April 5, 1981

(The Communist Party never responded to this letter).

The Christian Mothers Altar and Rosary Society of St. Casimir's Church, Pittston, held their annual communion breakfast on Sunday, September 26 in the church hall following the 9 a.m. Mass. Invocation was given by Rev. Joseph Sibilano. Mrs. Helen Nagy, president, welcomed members and guests. Mrs. Ann Rose, chairman, served as toastmaster. Atty. Ann H. Lokuta, member of the Luzerne County Bar Association, was guest speaker and Rev. Peter Alisaukas, moderator, gave remarks and benediction. Pictured, seated, Helen Sennick, Helen Nagy, Helen Butsavage, Ann Rose, Atty. Ann Lokuta, Julie Lokuta, Mary Waiksnis. Standing, Eleanor Sakalauskas, Marian Chopolis, Jule Koder, Father Joseph Sibilano, Father Peter Alisaukas, Marion Tribendis, Anna Zarsocki, Agatha Abramavaga.

LCA MEMBERS' DEATHS

Vytautas Biliūnas — Lodge 8 — 1030 Dillewood Road, Cleveland, Ohio 44119. Died: March 6, 1982. Buried: March 10, 1982 All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

Veronica Guckavan — Lodge 263 — 25 W. 7th Street, West Hazleton, Pa. 18201. Died: May 23, 1982. Buried: May 25, 1982 St. Gabriel's Cemetery, Hazleton, Pa.

Vytautas Karaliūnas — Lodge 222 — 4904 Quitman Street, Denver, Colo. 80212. Died: August 30, 1982.

Vladas Tamkevičius (Walter Tomer) — Lodge 100 — Hillside Nursing Home, Yorkville, Ill. 60560. Died: September 18, 1982. Buried: September 20, 1982 Mount Olivet Cemetery, Aurora, Ill.

Mrs. Stella Milkis — Lodge 33 — 17507 Butternut Road, Hazel Crest, Ill., 60429. Died: September 24, 1982. Buried:

September 27, 1982 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

Anthony J. Zigmantavičius — Lodge 46 — 757 Main Street, Sugar Notch, Pa. 18706. Died: October 1, 1982. Buried: October 5, 1982 Holy Trinity Cemetery, Bear Creek, Pa.

Christine L. Zelinski — Lodge 171 — 11395 Klinger, Hamtramck, Mich. 48212. Died: October 10, 1982. Buried: October 12, 1982 Assumption Grotto, Detroit, Mich.

Vladas Grabliauskas (Walter Grablesky) — Lodge 1 — 142 E. 6th Street, Wyoming, Pa. 18644. Died: October 11, 1982. Buried: October 13, 1982 St. Mary's Annunciation Cemetery, Pringle, Pa.

Mrs. Anna Balchus — Lodge 28 — 648 Bennett Street, Luzerne, Pa. 18709. Died: October 25, 1982. Buried: October 27, 1982 St. Ann's Cemetery, Lehman, Pa.

TWO SPECIAL EVENTS

Two very special Knights of Lithuania events took place on Saturday, October 16th; the Blessing and Dedication of their new Archives Room at the ALKA Museum and the 1st meeting of the national officers of this K of L year. Both events were held on the grounds of the Sisters of Immaculate Conception Convent in Putnam, Conn.

The week-end events began on Friday evening with the arrival of national officers who were graciously received by the Sisters and the K of L Hosts, Theresa and Alphonse Trainis of Bridgeport, Conn.

Saturday morning, a special Mass was held in the Sisters' Chapel with the Reverends A.J. Jurgelaitis OP, Albin Janūnas, Rapolas Krasauskas, Stasys Yla, and Casimir Pugevičius concelebrating the Mass. Sister Ignė accompanied on the organ and the K of L delegation sang spiritedly.

Following the Mass, everyone assembled at the ALKA Museum for the Dedication of the K of L Archives Room. Rev. Jurgelaitis blessed a special cross, the "Vytyis" painting and the room, and spoke on the committee's work. National President Loretta Stukas thanked everyone involved with this project and introduced the Archives Committee Chairman, Honorary Member Longinas Svelnis of Boston, who in turn spoke on this extensive project, thanked everyone for their efforts and especially his committee members, Joseph White, Theresa and Alphonse Trainis, and Alexander Akule.

After the ceremonies, everyone was invited to a Wine and Cheese Reception, hosted by National Officers Nancy Miro and Clementine Miller of Bridgeport.

A luncheon followed at the Motherhouse with all of the dedication guests present. Father Jurgelaitis served as the M-C and introduced the special guests — Mother Provincial of the Sisters of I.C., Sister Aloysa; ALKA Museum Director Alfonsas Stankaitis; Chaplain of the Sisters of I.C., Rev. Krasauskas; and Rev. Yla, along with Natl. Pres. Loretta Stukas,

Archives Chmn. Longinas Svelnis, and former Natl. Pres. Philip Skabeikis of Maspeth, NY.

K of L "mecenatas" Jonas Valauskis of C147 in St. Petersburg, Fla., was unable to attend but a specially prepared poem in his honor was read by its author, Polly Ziauzys of Amsterdam, N.Y. The scroll will be presented to Mr. Valauskis personally at a later time.

K of L members from Chicago, Amsterdam, Boston, Brockton, DuBois and Anthracite, Pa., Newark, Providence and Bridgeport were present for the events. Juozas Laučka, of the "ateitininkai" sent a special greeting.

A special gift from Lithuania — a beautiful woven banner — was presented to the Knights for their continuing efforts on behalf of the persecuted church in Lithuania.

Following the luncheon, the national officers met for their 1st meeting of this K of L year. All officers and chairmen presented reports on their current activities.

Petitions were circulated regarding the "Americans for Due Process", and Paul Binkis Jr. of Chicago, on behalf of Sister Perpetua of the Sisters of St. Casimir in Chicago, presented two historical albums compiled by K of L Founder Mykolas Norkūnas, which will be restored and presented to the K of L Archives.

It was further reported that as of October 1982, the total membership was 3663. Other matters discussed were: the 1983 National Convention in Philadelphia, Pa.; the 25th Anniversary of the founding of the K of L Scholarship Fund in 1983; K of L history project; the 500th Anniversary of the death of our patron, St. Casimir in 1984; and the sponsoring of an issue of the *Chronicle*.

Reappointed to the ALTAS Board were: Dr. Leonas Kriaučiūnas, AnnMarie Kassel, and Dr. Leonard Šimutis.

The next meeting of the National Officers will be held on March 19, 1983 in Philadelphia, Pa., site of the 1983 K of L Convention.

I. Sankus

Viewing the "Vytyis" plaque outside the Archives Room are Natl. Spiritual Advisor Rev. A.J. Jurgelaitis, OP, Natl. Secy. Nancy Miro, New England District President Dr. Peter Bizinkauskas and Archives Chairman Longinas Svelnis.

LITHUANIANS LEAD IN PROMOTION OF FAMILY ROSARY

Three years ago on October 7, 1979, the Feast of the Most Holy Rosary, when Pope John Paul II was in the United States celebrating Mass in Washington, D.C., Anthony Felicissimo of Madisonville Township in Moscow, Pennsylvania, experienced the fulfillment of a cherished goal, the beginning of a Diocesan Family Rosary Devotion at St. Peter's Cathedral in Scranton. In spite of the world climate of crime, drugs, and pornography, it was evident that devotion to the Mother of Jesus still draws many to the saving power of God.

Anthony Felicissimo, then a teen-age student of Pocono High School, often prayed that the people of the Scranton Diocese would join the thousands around the world who participated in the global rosary marches every first Sunday in May and October. Having read about these marches in a flyer received from Syracuse, New York, he spoke of them to his widowed mother who advised him to seek advice and direction from a friend of the family, Sister Virginia Vytell of St. Mary's Villa.

Permission to begin a program of diocesan involvement was granted the youth by the then auxiliary bishop of Scranton, the Most Rev. James C. Timlin, who advised him to contact the pastor of St. Peter's Cathedral, Msgr. Joseph P. Gilgallon.

The granted permission and the "go ahead" signal opened the door for a great possibility but much work and effort requiring perseverance and patience still lay ahead. Many times consuming telephone calls and a variety of responses, both positive and negative, could not discourage a worthy resolve. A tentative program which proved satisfactory was planned, but neither Anthony Felicissimo nor Sister Virginia realized at the time that the response of the people of the Scranton Diocese would exceed their fondest expectations!

Mrs. Susan Lesnefsky financed the printing of the first program sheets and contacted key persons, among them Mrs. Evelyn Sailus, the custodian of the Diocesan Pilgrim Virgin Statue, who, with the assistance of her husband George Sailus, eventually became the leading figure for the evolving

to Msgr. Pakutka on the back of their bulletin St. Peter asked Kuni how old Pakutka was. Kuni said he was at least six years younger and like Kuni, still not ready to take that step through the pearly gates. Kuni added, "No fooling, this priest's name is actually Father Larry St. Peter."

Lector, Charles Edunk of St. Casimir's took the time out to set up Kuni's cards and church bulletins in proper order on the church's bulletin.

Diocesan Family Rosary Devotion.

The feast of the Most Holy Rosary fell on the first Sunday of October, the day chosen for the introduction to the Services. People of a variety of ethnic backgrounds came to pray at the Cathedral. Among them were many Lithuanians living in Scranton, especially the Knights of Lithuania who came dressed in national costume.

Convinced of its importance as a tremendous opening for continuing the Family Rosary Devotion in Scranton, Mary Ann Bucklaw approached Msgr. Joseph P. Gilgallon, pastor of St. Peter's Cathedral, who became a staunch supporter. In August of 1980 the first Rosary March was organized with Bishop J. C. Timlin and the Knights of Columbus participating. The procession was a public demonstration of the people's love and devotion to the Mother of Jesus.

Begun in 1979 by Anthony Felicissimo who is presently a novice in the Order of the Franciscan Conventual Friars, the Diocesan Family Rosary Services continue at the Cathedral in Scranton on the first Sunday of every month under the leadership of Evelyn and George Sailus of Wyoming, Pennsylvania.

Through the joint efforts and prayerful cooperation of the members of Council 74, the Knights of Lithuania had the privilege of hosting the 37th consecutive Diocesan Family Rosary Service on October 3, 1982. Casimir Yanish, Vice-president of the Knights, was moderator for the occasion. He was assisted by Helen Cravath, secretary, who read each glorious mystery and introduced the groups who led the rosary prayers.

The junior Lithuanian folk-dance group, "Saulės Spinduliai", dressed in national costume marched in procession to crown the Pilgrim Statue. Supplied by Marie Laske each carried a spray of rue which they placed in a vase at the shrine. "Sveika Marija, Motina Dievo", sung by the many Lithuanians present for the services, was led by Helen Moran, organist for the occasion.

Rev. Michael Ozalas, of St. Joseph's Lithuanian Parish in North Scranton, as host pastor, presented the homily. Besides offering prayers for the enslaved Lithuanians many of the faithful heard for the first time about the Blessed Virgin Mary's apparition in 1608 at Šiluva, Lithuania. It was a time of crisis when Calvinist promoters brought division in the Church.

Today, with the threat of atheism seeking to annihilate all belief in a Supreme Being, the people of Lithuania turn to the Mother of Jesus for strength and perseverance in spite of persecution and harassment. Lithuania

ST. ANN'S PARISH CONDUCTING GREEN STAMP CAMPAIGN

St. Ann's Parish in Luzerne, with the cooperation of other area parishes, is conducting an S&W Green Stamp campaign in order to assist a recent visitor to the parish, the Rev. Joseph Pooppillil of the Missionary Congregation of the Blessed Sacrament, director of the MCBS mission at Shimoga, Karnataka State, India.

This mission is engaged in humanitarian and evangelical works among the people of Shimoga and numerous villages within an area of 5,000 square miles. The mission operates two orphanages, two dispensaries,

and a minor seminary.

Anyone desiring to contribute stamps or filled books may send them, or a contribution in lieu of stamps, to Project 5680, P.O. Box 174, Luzerne, Pa. 18709. One filled 1200 Saver book, or two books with 10's and 50's, can be mailed at a cost of one twenty-cent postage stamp.

Stamps and books may also be placed in collection boxes at the following locations: Branch office, Luzerne National Bank, 801 Main St., Swoyersville; Yakus Variety, 76 Main St., Luzerne; or in Wilkes-Barre at the Guild Studio, 48 S. Washington St. The following S&H Green Stamp merchants in Luzerne are actively cooperating in this campaign: The Globe Store, Steele's Paint Center, and Yablonski's Service Station. These merchants have canisters available to customers who wish to donate their stamps.

Msgr. Frank L. Yashkas, project chairman and pastor of St. Ann's Parish, invites anyone who desires involvement in this campaign to contact Robert J. Machinist, project coordinator, 34 Birch Drive, Swoyersville, Pa. 18704 (287-7772).

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Garsas are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Annual Communion breakfast of the Confraternity of Christian Mothers of Holy Trinity Church, East South Street, was held in the church hall. The solemn reception of two new members by Msgr. A. J. Norkūnas followed the Mass. Seated, from left: Alice Kirkutis, chairman; Msgr. A. J. Norkūnas, moderator and speaker; Ann Konsavage, president; Sister Elizabeth, teacher. Standing: Dolores Olshefski, new member; Stella Kumiega, recording secretary; Ann Waskevich, treasurer; Beatrice Novalis, chairman; Jean Jenkins, financial secretary; Mildred Morio, new members.

Does the interest on your savings account in a bank give you adequate protection against inflation? Probably not. We have a much better solution for your money management.

You are hereby invited to become a member of

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

This is what we have to offer:

1. **9% INTEREST ON REGULAR** "day of deposit to day of withdrawal" passbook savings accounts. (That's 50% better than in most of the banks).
2. **12% INTEREST ON Credit Union Share Certificates** in \$500 units that are especially attractive to small depositors.
3. **HIGHEST CURRENT INTEREST ON MONEY MARKET CERTIFICATES.**
4. **ALL-SAVER CERTIFICATES** with tax free interest.
5. **TAX EXEMPT IRA Accounts.**
6. **\$100,000 INSURANCE** on every account.
7. **CONVENIENT LOANS** to all members at the lowest possible rates.
8. **FINANCIAL ADVICE** to you and your family — free of charge.

The KASA Lithuanian Credit Union in less than 2 years has reached more than 3 million dollars in deposits!

Through advertising, donations and services it helps the Lithuanian community and its individual members.

Come in, write or phone to become a member of KASA LITHUANIAN CREDIT UNION, 88-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-4798.

For your convenience our offices are open every working day from 9 AM till 9 in the evening. Fridays till 6 PM and Saturdays till 5 PM.

WE HOPE TO SEE YOU SOON!

ED KUNI GETS WELCOME HOME AT ST. CASIMIR'S

Monsignor William J. Pakutka, Pastor of St. Casimir's Church in the Lyndwood section of Hanover Twp. welcomed home our backpacking Outdoor Writer, Ed Kuni, after successfully completing the first 1800-mile long segment of the 3100-mile long Continental Divide proposed Trail.

The greeting took place in the vestibule of the church and the bulletin board holds all of the cards and weekly bulletins of the many churches Kuni visited during his 3-month long hike through New Mexico and Colorado.

The Monsignor has been an ardent and enthusiastic supporter of Kuni's backpacking endeavors ever since he successfully covered the 2600-mile long Pacific Crest Trail in 1979-80.

Msgr. Pakutka, likens Kuni to being somewhat of an Franciscan Father — ever on the move. Then he relates that the late Pope Paul VI in 1975 made a worldwide announcement, in view of all the crimes being committed by the present day youth, that they should shoulder a pack and get out into the mountains and see for themselves what the universe is really all about.

Before the Pope died in 1978 after a 15 year reign, Kuni sent him an autographed copy of his book he's written about his journey over the Appalachian Trail. That book today still lies

WELCOME BACK — Independent outdoor writer Ed Kuni is welcomed back home by Msgr. William J. Pakutka after completing the first 1,800 -mile segment of his 3,100-mile long trek of the Continental Divide. (Harp Heffernan)

in the Vatican Library.

In all of Kuni's visits to Indian missions, Spanish speaking churches and Anglo-Saxon churches, the most amusing was his visit to the St. Mary's church at Breckenridge, Colo. where the Vicar of the Denver Area Priests was filling in for the deceased Pastor of that church.

When Kuni greeted him he shook hands and the priest said, "I don't know if you're ready for me, because I'm St. Peter." Right away Kuni said, "After I complete the rest of this trail next year maybe then I'll be ready to go through your pearly gates, but not before!"

Before writing out a greeting

WYOMING KLONIO ŽINIOS

"CHRISTMAS... AN ETHNIC EXPERIENCE"

Harrisburg, Pa. — The Governor's Heritage Affairs Advisory Commission and the Pennsylvania Historical and Museum Commission have once again combined resources for the third annual jointly sponsored "Christmas... An Ethnic Experience" Program. This year's program will feature two areas of cultural interest — a tree exhibit and traditional Christmas presentations.

Governor Dick Thornburgh and his wife Ginny, along with state ethnic leaders, are expected to attend the opening ceremonies of the program. A date has not been set for the official opening.

The Heritage Affairs Commission will work with the staff of both the GHAAC and the Historical and Museum Commission in trimming the trees. The Heritage Affairs Commission invites any interested individual to come to the Museum Saturday, December 4, to help their respective ethnic community decorate its tree. The tree exhibit will open to the public Sunday, December 5, and continue through January 9, 1983.

As in previous years, the Commission is striving to present top quality decorated trees with ornaments representative of the specific ethnic communities' Christmas traditions. Although many of the state's ethnic groups do not traditionally decorate trees in their native country, the GHAAC and the Historical and Museum Commission are using the trees to symbolize visually the Christmas traditions of the various communities.

A promising addition to this year's "Christmas... An Ethnic Experience" Program will be a series of presentations related to various Christmas traditions. Included in the pre-

sentations will be storytelling, craftwork, music, and art. Presentations slated for the month of December include:

SATURDAY, DECEMBER 11 at 1:00 p.m. and 3:00 p.m. in Memorial Hall — Women of the Hmong Tribe from the mountains of Laos will demonstrate traditional embroidery, reverse applique and cross stitch techniques.

SUNDAY, DECEMBER 12 at 1:00 p.m. and 3:00 p.m. in Memorial Hall — Julie Norcross and Eugene Kaledus, two well-known Lithuanian storytellers, will tell stories of their heritage.

SATURDAY, DECEMBER 18 at 1:00 p.m. and 3:00 p.m. in the William Penn Museum

Auditorium — Traditional Ukrainian St. Nicholas plays will be performed by members of three Pennsylvania churches; St. Michael's of Frackville; St. Nicholas of Minersville; and St. Mary's of McAdoo.

SUNDAY, DECEMBER 19 at 1:00 p.m. and 1:45 p.m. in Memorial Hall — Traditional Chinese papercutting demonstration.

The William Penn Memorial Museum is located on the corners of North and Third streets in Harrisburg. For more information on this year's Christmas Program or any of the related events, contact Crystal Bair, Assistant Director, Governor's Heritage Affairs Advisory Commission, (717) 783-8625.

OBITUARIES

Mrs. Mary Kudirka

Mrs. Mary Kudirka, 694 Main Ave., Bay Head, N.J., died September 25 at the Point Pleasant (N.J.) Hospital.

Born in Pittston, she was the daughter of the late Peter and Catherine Yankauskas Smalanskas, her husband, Joseph J. Kudirka, died in 1941. She resided in Bay Head the past two years. She previously lived in Rocky Point, N.Y. and was a member of Sacred Heart Church, Bay Head.

Surviving are a son, Joseph, Rocky Point; daughter, Mrs. Biruta Piszal, Bay Head; two grandchildren.

Buried September 28 with a Mass of Christian Burial in Sacred Heart Church, Bay Head. Interment in St. Casimir's Cemetery, Pittston.

Anthony Zigmantavičius

Anthony J. Zigmantavičius, 757 Main St., Sugar Notch, died October 1 afternoon.

He was born in Sugar Notch

and lived there his entire life. Son of the late Joseph and Anna Ptakowski Zigmantavičius, he worked for the GSA as a maintenance man at the Veterans Administration Bldg., Main St., Wilkes-Barre, retiring in 1975.

He was a World War II veteran serving with the Air Force in the European Theatre.

Mr. Zigmantavičius was a member of SS. Peter and Paul Church, Sugar Notch.

His sister Mary died in July, 1981.

Surviving are a brother, Bernard, Sugar Notch; sister, Lillian Ostrowski, Bear Creek.

Buried October 5 with a Mass of Christian Burial in SS. Peter and Paul Church. Interment in Holy Trinity Cemetery at Bear Creek.

Mr. Zigmantavičius was a member of LCA Lodge 46.

John P. Kupstas

John Peter Kupstas, age 83,

LITHUANIANS PARTICIPATE IN WILKES-BARRE AREA FOLK FESTIVAL

Once again the 100th Field Artillery Armory, Kingston, Pa., was vibrant with the sights, aroma and music of twenty-six nationalities at the Seventh Annual Luzerne County Folk Festival, October 21-24, 1982. The Festival, sponsored by over forty ethnic societies and the Luzerne County Tourist Promotion Agency is Northeastern Pennsylvania's only full scale multi-ethnic celebration of the culture and heritage of our native lands.

The Knights of Lithuania, Council 143, Pittston and the Lithuanian Alliance of America, District 7, Wilkes-Barre, presented a display of the diversified arts of Lithuania from the intricate weaving patterns, Wayside Crosses, wood carvings, a macrame and amber Madonna, Lithuanian publications, dolls, ceramics and amber to the Lith-

uanian national flower, the Ruta.

The entire display was assembled by Dorothy Banos, Anne Challan, Helen and Leo Butsavage, Mildred Walsh, Paul Patrick, Alice and John Pusavage, Rosalie Kizis, Anna Walatka, Professor Vaclovas Romanas, Marie Lauck, Grace Kaza-

cavage, Julie Farrell, Eva Richards, Mary Stanonis, Agnes Kishel, William Daileda and Joseph Tuncavage under the leadership of Mrs. Nellie T. Bayoras.

Hanging above the booths were straw Christmas ornaments created by Mrs. Bayoras. A special feature on Saturday was continuous demonstrations of the Lithuanian art of scratched eggs by Mrs. Ann Morgalis of Minersville, Pa.

Donna Morgan

Mrs. Nellie T. Bayoras reading a prayer for Lithuania during the Festival's opening ceremony. In the background Joseph Tuncavage carrying the Lithuanian flag on stage. Photo by Tom Beky

"Garse" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina \$8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojtės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59 metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail Telesforas Valius. Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čjžiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

"Garso" Administracija
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

KNIGHTS OF LITHUANIA HELD SEMINAR AT ST. CASIMIR'S

Council 143 Knights of Lithuania of St. Casimir's Church, Pittston, held a seminar recently in the church hall. Supreme

Council officers conducted the seminar which was opened by Larry Janonis, Mid-Atlantic district president. Anna Klizas Wargo and Ann Morgalis conducted the Lithuanian Cultural Panel. A luncheon was served.

Panel moderators were Loretta Stukas, N.J., Helen Shields, N.Y., and Larry Janonis, New York. Purpose of this seminar was to better acquaint members of the Knights of Lithuania with the programs of the organization. Rev. Peter J. Alisauskas, spiritual advisor of Council 143, closed the session with Liturgy of the Word of God.

Shown in the bottom photo are, seated from left, Helen Shields, Loretta Stukas, Dalla Bulvicus. Standing, Rev. Peter Alisauskas, Ann Morgalis, Ann Wargo, Larry Janonis, Ann Adamenas.

The president of Council 143 is Anne Challan.

Anna Balchus

Mrs. Anna D. Balchus of 646 Bennet Street, Luzerne, died October 25th at the Nesbitt Hospital, Kingston.

She was born in Edwardsville, the daughter of the late William and Constance Gregutis. Husband Joseph Balchus died in 1960.

She resided in Luzerne for the past 33 years, where she was a member of St. Ann's Church and its Altar and Rosary Society.

Survived by daughters, Mrs. Bernadine Yuscellis of Harveys Lake; Mrs. Roseann Coar of Luzerne; one grandchild; brothers, Victor Gregutis of Milford, Conn.

Buried October 27 with a Mass of Christian Burial in St. Ann's Church, Luzerne. Interment St. Ann's Cemetery, Lehman. Rosary recited October 26th by Msgr. Frank Yashkas and the Altar and Rosary Society.

Mrs. Balchus was a member of LCA Lodge 28, Luzerne.